

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays
50,000 Readers

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1908, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
NO. 69. — ŠTEV. 69. NEW YORK, FRIDAY, MARCH 23, 1917. — PETEK, 23. MARCA, 1917. VOLUME XXV. — LETNIK XXV.

Amerika in vojna.

IZ BERLINA POROČAJO, DA BO ŽE TEKOM ENEGA ALI DVEH DNI ZAVLADALO MED NEMŠKO VLADO IN VLADO ZDRUŽENIH DRŽAV, VOJNO STANJE. — PREDSEDNIK WILSON BO NAJBRŽE DOBIL PRAVICO, PORABITI VSO OBOROŽENO SILO ZDRUŽENIH DRŽAV ZA OBRAMBO AMERIŠKIH PRAVIC. — AMERIŠKA VLADA JE PRIPRAVLJENA POMAGATI, DA BO NEMČIJA PREMAGANA.

Washington, D. C., 22. marca. — Iz Berlina prihaja poročilo, da nemška vlada pričakuje, da bo zavladovalo vojno stanje z Združenimi državami v teku 48 ur. Zato se pripravljajo Združene države za slučaj vojne z vso naglico.

Obnašanje Nemčije je sumljivo in vse kaže, da niti ne misli čakati na zasedanje kongresa 2. aprila. Nemčija dela vse tako, kakor da želi vojno z Združenimi državami in išče prilike.

Splošno se misli, da pomeni sklicanje izvanrednega zasedanja kongresa samo eno: da misli predsednik Wilson samo obvestiti kongres, da obstoji vojno stanje z Nemčijo že od 17. marca, katerega dne je nemški podmorski čoln potopil ameriške ladje "Vigilancia", "City of Memphis" in "Illinois".

Ako se to domnevanje uresniči, potem bo kongres soglasno zahteval, da se uradno razglasi vojno stanje in se bo naročilo predsedniku Wilsonu, da porabi vso oboroženo silo Združenih držav za obrambo ameriških pravic. Kongres mu bo takoj dovolil 500 milijonov dolarjev, da izvrši in izpolni željo kongresa.

Taka odredba kongresa bi bila samo tehnična napoved vojne, ki bi se pa dejansko pričela v trenutku, ko bi oborožen ameriški parnik potopil kak nemški podmorski čoln.

Morebiti smatra Nemčija za napoved vojne tudi oboroženje trgovskih in potniških parnikov, kajti le na ta način se mora razlagati nemška trditev, da pričakuje nemška vlada napoved vojne v teku 48 ur.

Do zasedanja kongresa bo v Washingtonu zelo živahno, toda vlada bo povsem mirno nadaljevala z vojnimi pripravami.

Iz vsega se razvidi, da je ameriška vlada pripravljena po svojih močeh pomagati, da bo Nemčija premagana v svetovnem boju. Ljudstvo se za to zelo zanima, toda ni razburjeno. Vsakdo ve, da pomeni sklicanje kongresa — napoved vojne, toda nervoznosti ni zaradi tega nobene.

— Ako gremo v boj, — je rekel nek upliven uradnik, — potem bo to boj na nož.

S tem je hotel reči, da bodo Združene države storile vse, da bo Nemčija premagana; to je tista Nemčija, ki je hlepela po svetovnem gospodstvu. Svet, kateremu je hotela vladati, jo bo premagal: ves svet je proti njej.

Iz pisma in brzojav, ki prihajajo dan na dan v Belo hišo, se razvidi, da je ljudstvo za to, da gredo Združene države v boj proti Nemčiji, ki si želi spora in vojne z Zdr. državami.

Predsednik Wilson bo pojasnil kongresu, da ne strme Združene države za tem, da bi se zapletle v vojno, toda razmere so nanesle, da so Združene države primorane, da kaznujejo nemško militaristično samovlado, ki je prizadela ameriški trgovini že toliko škode in je ogrožala ameriške interese ves čas sedanje svetovne vojne.

Predsednikovi svetovalci so prepričani, da Združene države ne bodo posegle v vojno samo na pol, temveč bodo porabile silo proti sili. Da je temu res tako, se lahko razvidi iz vojnih predpriprav, ki se vrše z bliskovito naglico in z vso popolnostjo.

Največja važnost se polaga na ameriško bojno mornarico, ki bo morala izvršiti pglavitni del obrambnega dela. Mornariški tajnik in njegovi uradniki so dan in noč na delu. Vendar pa delajo vse tajno, da nikdo ne ve, kako in koliko je že mobilizirana mornarica.

Zlasti atlantiško mornarico zagrinja največja tajnost. Armada na suhem se pripravlja mnogo počasneje. Posegla bo v boj samo tedaj, ako bo neobhodno potrebno in če se bo izkazalo, da mornarica še ne more izvršiti obrambnega dela.

Senator Chamberlain, predsednik vojnega odbora, bo v prihodnjem zasedanju kongresa zahteval, da se armada zviša na pol milijona mož.

Kakor brezobzirno ravna nemška vlada, se razvidi iz poročila ameriškega podkonzula Keogh v Amsterdamu na Nizozemskem. Konzul namreč poroča, da je nemški podmorski čoln v Severnem morju potopil norveški parnik "Daviger", ki je vozil ječmen iz New Yorka v Rotterdam. Parnik je bil nevtralen in potopljen v nevtralnem morju, ki je daleč proč od nemške blokadne zone. Ječmen je bil določen za nizozemsko vlado.

Kakor se razvdi iz vsega, vojna žalibog ne bo prizanesla niti Združenim državam. Skoro ves svet je že zapleten v to nesrečno vojno, poslednja država, ki bo posegla v ta boj, bodo Združene države in najbrže tudi Kitajska.

Križarka "Moewe".

Potopila je 27 ladij z 123.100 tonami — Poveljnik grof Dohna-Schodien.

Berlin, Nemčija, 22. marca. — Nemška pomožna križarka, ki je že poznana od začetka vojne po svojih drznih dejanjih in velikih uspehih, se je danes v drugo vrnila v domače pristanišče. Pretelko je eno leto in 17 dni od tedaj, ko se je pri vrtila in pripeljala s seboj 199 jeknikov in več kot milijon mark v zlatu. Na prvi poti je potopila 15 ladij.

Kakor naznanja nemška admiraliteta, je na svojem drugem potovanju potopila ali vjela 27 ladij z 123.100 tonami. O jeknikih sedanje poročilo ne omenja. Poročilo pa se je že 19. januarja, da je prišel v nemško pristanišče s posadko 16 mož in z 469 jekniki vjeti angleški parnik "Yarrowdale", katerega je vjela neka nemška pomožna križarka. 15. januarja se je poročilo, da je priplul v pristanišče Pernambuco, japonski parnik "Hudson Maru" z 237 jekniki, katere je "Moewe" vjela v južnem Atlantiku na parnikih, katere je potem potopila.

"Moewe" je prodira v tej zimi dvakrat angleško blokado. Poveljuje ji kapitan grof Dohna-Schodien. Na potu je bila več mesecev.

"Moewe" je vjela 22 parnikov in pet jadrnic. Med temi je 21 sovranih parnikov, od katerih jih je bilo 8 oboroženih in 5 v službi angleške admiralitete in štirih sovranih jadrnic.

Med vjetimi parniki je omenjen tudi angleški parnik "Voltaire", o katerem se je že mnogo pisalo, toda ni se vedelo, kje in kdaj ga je zadel usoda.

"Moewe" je tudi vjela parnik "St. Theodore", katerega je oborožila in ga poslala v južnem Aziji, kjer sedaj potaplja ladje v Indijskem oceanu.

Ko so prišla prva poročila o neki pomožni križarki, ki je povzročila tak strah v januarju v južnem Atlantiku, so Angleži poslali štiri križarke in Japonci eno, da bi potopili ali vjeli "Moewe", ki pa se je znala tako skrivati, da je ni nikdo opazil.

"Moewe" je imela različne priprave, da je vsak čas lahko izpremenila svojo zunanjo obliko. Ponoči so jo tudi večkrat prebarvali. Ko je plula skozi angleško blokado, je imela na krovu tovar senu, da je pokrila svoje topove, razboreno pa je imela dansko zastavo.

Ladje, katere je "Moewe" potopila ali vjela, so: George, 10.077 ton; Mount Temple, 8790; Voltaire, 8618; Dramatist, 5421; Northby Hall, 4461; Radnorshire, 4302; King George, 3852; Asniere, 3103; Minieh, 2890; Namies, 2679; Ottega, 8075; Samara, 6007; Hammershus, 3931; Snowdown Grange, 4662; Newport Land; Michsenhiel; Noutant; Sempile, St. Giorgio, Nesser, St. Sael, Gailly. Vjeta parnika: St. Theodore, 4992 in Yarrowdale, 4652 ton.

Največji parnik je bil George: vozil je 1200 konj, veliko množino živinske kladje, 98 tisoč bušljev pšenice, 10 tisoč sodoč olja za mazanje in 430 zabojev pušk. — King George je vozil 40 tisoč bušljev pšenice in smodnika v vrednosti nad milijon dolarjev.

Zopet potopljen ameriški parnik. Washington, D. C., 22. marca. Nocoj se je poročalo državnemu departmantu, da je bil potopljen ameriški parnik "Headlton", ki je vozil olje. Življenje je izgubilo 20 mornarjev.

Generalkonzul Weber umrl. El Paso, Tex., 22. marca. — Nemški generalni konzul v Juarezu, Maks Weber, je danes umrl v neki bolnišnici. Bil je eden najbogatejših prebivalcev Juareza.

Šod krompirja \$5. Moulton, Me., 22. marca. — Privikrat v zadnjih tednih so trgovci kupili od fermerjev med krompirja po \$5. Še začetkom tega tedna so na plačevali po \$4, sedaj medtem pa po \$5.

Nova bojna črta.

Nemci so se vstavili — Vroči boji — Pred St. Quentinom. — Osvojili 853 kvadratnih milj. — Požar severno od Arras.

London, Anglija, 22. marca. — Boji na Hindenburgovi črti so se pričeli.

Vse kaže, da so nemške čete, izvezmi nekatere oddelke, prispele do mesta, ki je bilo določeno za novo obrambno črto. Zda se nahajajo za utrjeno črto, katero so utrjevali več mesev in katero bodo branili z vso silo, tako da bodo boji ob tej črti najhujši v tej vojni.

Včeraj so se vršili med Francozi in Nemci zelo vroči boji pred St. Quentinom, ki je eno močnih utrdb Hindenburgove črte, ki pelje od Cambrai skozi Quentin, La Fere in Laon v gozd pri Courcy.

Ko so prišle prve francoske čete do prekopa pri St. Quentinu so se Nemci postavili v bran, vprizorili več protinapadov, toda Francozi so obdržali svoje postojanke ob prekopolu.

Vroči boji so se tudi vršili blizu La Fere, ki je druga največja utrdba nove bojne črte in leži 15 milj južno od St. Quentin. Teh bojev se je vdeležila konjenica, pehota in lahko topništvo. Boji niso imeli za nobeno stranko nikakih uspehov.

Ravno tako poročajo Angleži, da so se Nemci postavili v bran med Arras in St. Quentinom. Angleži so zasedli Verdun in Roisel, nekaj milj severozapadno od St. Quentin.

Oddelki nemških čet so se zelo hrabro in junaško branili med Peronne in St. Quentinom navzile naš premoči. Slednjič so se v redno umaknili.

Francoski vojaški izvedenci priznavajo, da se je nemško umikanje vršilo natanko po načrtu. Umakali so se četo za četo; eni oddelki so se umikali, drugi so zadrževali sovražnika.

Ozemlje, katero so zavezniki zopet osvojili v okrajih Pas-de-Calais, Oise, Aisne in Somme, meri 353 kvadratnih milj. V tem ozemlju se nahaja 366 mest in vasi; v mirnem času je tu prebivalo 181 tisoč 935 oseb. Nemci imajo v svoji posesti še vedno 7126 kvadratnih milj francoskega ozemlja.

Danes Francozi in Angleži ne poročajo o novih pridobitvah in Nemci ne priznavajo, da bi zopet izpraznili kak kraj.

Francoske postojanke se nahajajo sedaj manj kot dve in pol milje od trdnjave La Fere. Proti severu teče francoska črta ob Crozat prekopolu, od Fargniers do St. Simon. Angleška črta pa se nadaljuje od St. Simon. Med Ypres in Croiselles so Nemci s strojnimi puškami zadrževali Angleže, ki pa so z artilerijo porušili nemške utrdbe in so prodrli naprej.

Angleška poročila pravijo, da je zimsko vreme zelo oviralo njihove operacije: sneg je naletaval večeraj in danes. To je zelo oviralo zrakoplovno opazovanje.

Poroča se o novem opustošenju mest in vasi po Nemcih. Velika mesta kot Roye, Nesle in Ham so trepela manj kot vasi. Z dinamitom so razstrelili kraje, kjer se združata dve, ali več cest. Kjer so izvršili take razstrelbe, so nastale jame, da bi v njih imela dovolj prostora šestnadstropna hiša.

Vsi prebivalci mesta Ham zatrjujejo, da niso dobili mesa in mleka zadnjih 18 mesev. Ako so zrežili kako kokoš, ali zajca za svojo uporabo, so Nemci vzeli in plačali z nakaznicami.

Nemci so siloma odpeljali 50 francoskih mladih žen in deklet. Neuradna poročila pravijo, da se opazujejo požari severno od Arras; najbrže Nemci pustijo tudi to pokrajino in jo mislijo nato izprazniti.

POZOR. Slovenske in Slovenci, ki ste zapeljani pri slamsnikarski obrti!

V naslednje, dne 25. marca popoldne bo shranjevala slamsnikarska zbornica v slovenski cerkvi na dnu cerkve, ki jo vodi, brat Ignacij!

Boji z Rusi.

Nemci so ob Berezini dosegli nekaj uspehov. — Boji v Rumuniji so se obnovili.

Petrograd, Rusija, 22. marca. V okrožju Lida, ob reki Berezini, pri vasi Zabrezina in Potašnja so so hudem bombardiranj Nemci uskočili naše postojanke in so jih zavzeli.

Pri Potašnici smo jih s protinapadom pregnali, na ostalih krajih pa so obdržali zasedeno ozemlje. Severozapadno od Brodvia v Galiciji so nas Nemci tudi po hudem artilerijskem streljanju napadli pri Balduru. Po vročem boju so se Nemci morali umakniti v svoje postojanke.

Nek vjet nemški častnik je izjavil, da so Nemci mislili, da bodo najnovejši dogodki v Rusiji oslabili rusko vojaško silo.

Rumunsko bojišče.

V okrožju Polehani so Nemci prišli z artilerijskim streljanjem; tudi zrakoplovi kažejo veliko agilitet.

Berlin, Nemčija, 22. marca. — Blizu Berezine so Nemci pri Lidi prodrli do druge vrste ruskih zakopov na fronti 4 kilometrov. Porušili so utrdbe in so se vrnili z 225 jekniki, dvema topoma in šestimi strojnimi puškami.

V Rumuniji so boji zopet oživeli.

Laško in maced. bojišče.

Avstrijski napadi niso bili uspešni. — Nemci drže višine severno od Bitolja. — Ob jezovih.

Rim, Italija, 22. marca. — Avstrijske napade v torek zvečer na podnožju Monte Sief in Monte Croce smo odbili.

Slabo vreme je omejilo artilerijske boje. Naše opazovalne čete so imele nekaj bojev s sovražnikom. Vsi ti boji so bili ugodni za nas.

Berlin, Nemčija, 22. marca. — Višine, katere smo 20. marca zavzeli severno od Bitolja, so bile danes pod hudim francoskim ognjem. Vsi napadi pa so se izjalovili. Ravno tako Francozi niso imeli uspeha v napadih med jezovi.

Boji v Mezopotamiji.

Petrograd, Rusija, 22. marca. — V okolišju Pjevan in Bagdada se nadaljuje zasledovanje Turkov. — Na ostali fronti se vrše boji med manjšimi oddelki.

Nemški diplomati iz Kitajke.

Washington, D. C., 22. marca. — Kitajska vlada bo poslala nemške larnne uradnike skozi Združene države, ki so se obljubile varno prepotovanje skozi deželo. Pričakuje se, da bodo zavezniki jamčili za varno prepotovanje po morju. Kitajska bo najbrže sledila Ameriki v vojno.

Cesar: v konferenci s Hollwegom in Hindenburgom.

London, Anglija, 22. marca. — Nemški državni kanceler Bethmann-Hollweg je danes odšel v nemški glavni stan, kjer se bo posvetoval z nemškim cesarjem in Hindenburgom.

Posvetovali se bodo o zunanji politiki.

Pojasnilo.

Po pismih, ki nam prihajajo dan za danom od rojakov, posnemamo da vlada med njimi splošno razpoloženje, na kak način bi bilo mogoče si prekrbeti in zagotoviti avstrijske kroge, namreč sedaj, dokler jim je cena še nizka, in predne se povečajo cene do stare valjave.

Lahko rečemo, da je ni slovenke naselbine v Ameriki, kjer bi se začnemo na razpravljanje o tem važnem vprašanju.

Vsi pojasnili v tej zadevi dajejo na našo željo.

SVETSKA FRANK BANKA, 10 Cortlandt St., New York, N. Y.

IZ RUSIJE.

AMERIŠKA VLADA JE PRIPOZNALA RUSKO PROVIZORIČNO VLADO. — AMERIŠKI POSLANIK FRANCIS IN RUSKI ZUNANJI MINISTER MILJUKOV. — NEMŠKO ČASOPISJE POROČA, DA JE DALA ANGLIJA POVOD RUSKI REVOLUCIJI. — NOVA RUSKA VLADA JE BAJE SAMO NA VIDEZ DEMOKRATIČNA.

RUSKA VLADA PRIPOZNANA.

Washington, D. C., 21. marca. Iz uradnega vira se je doznalo, da so Združene države že formalno priznale rusko provizorično vlado kot "de facto" vlado. Tozadevno izjavo je baje podal ameriški poslanik Francis v Petrogradu.

Ameriški poslanik Francis je skoraj vsak dan v ruskem zunanjem ministertvu.

Petrograd, Rusija, 22. marca. — Vlada Združenih držav je prvi priznala novo rusko vlado. Ki je dobil ameriški poslanik R. Francis potrebne informacije in in štrukeje iz državnega departmanta v Washingtonu, je takoj obiskal ruskega zunanjega ministra Miljukova.

Danes popoldne je odšel ameriški poslanik v spremstvu mornaricega in vojaškega atašeeja v palačo Marinski, kjer zbora je ministri svet ter navzočim povedal da so Združene države priznale novo rusko vlado.

Ministrom je želel v imenu Zdr. držav veliko sreče.

Mornariški in vojaški tajnik sta bila v uniformi, poslanik in njegovi tajniki so bili pa v navadni obleki.

V svojem govoru je rekel poslanik med drugim tudi sledeče:

Po instrukcijah, ki sem jih dobil od vlade Združenih držav, bom kot ameriški poslanik posloval po toz ruskega ministertva med Zdr. državami in Rusijo. Prepričan sem, da bodo odnosi med novo rusko vlado in Združenimi državami tudi v bodoče ravno taki kot so bili dozdaj.

Odgovoril mu je Pavel Miljukov, ruski zunanji minister:

Dovolite mi, da vam v imenu provizorične vlade odgovorim. Vi ste bili priča vseh dogodkov, katerih posledica je bila osnovevanje nove vlade. Jaz sem bil večkrat v vaši ideali in lahko rečem, da so naši ideali popolnoma podobni o nim, ki tvorijo temelj eksistence naše dežele.

Upam, da nas bodo novi dogodki, ki so se pripetili zadnji čas v Rusiji, še bolj združili, upam, da si bomo bližnji kot smo si bili kdaj poprej.

Povedati vam moram, da sem dobil te dni veliko brzojavk od zelo uglednih Amerikancev. Potom vas se vsem zahvaljujem.

Mi smo ponosni, da nas je najbrže doletela.

Stavka v tovarni za zrakoplove.

Buffalo, N. Y., 22. marca. — Včeraj je zastavilo tukaj 200 uslužbencev Curtis Aeroplan Co. — Ljudje, ki so zastavljali, so bili večinoma vsi zaposleni v oddelku za kovinske dele. Tovarna ima zelo veliko naročil za mornarico in vlado. Štrajkari so prepričani, da jim bo družba morala zvišati plačo.

Poljska "armada".

Amsterdam, Nizozemsko, 21. marca. — Nemško časopisje je dobilo poročilo, da se je na Poljskem že začela velika in splošno naborna kampanja.

Za rekrutacijo je semnajst glavnih uradov, 74 okrajih in nad 400 lokalnih uradov.

Poljski državni svet je izdal proklamocijo, v kateri poziva Poljake, naj vstopajo v armado.

Denar se še vedno lahko pošilja v staro domovino, dokler ne bo vojna napovedana, toda sprejemajo ga le pod pogojem, da se vseh vojn v Evropi mogoče izplača z ramudo, ali pa povrnemo.

Priporočamo pa pošiljati po brezličnem brzojavu, ker take pošiljave ne morejo vstajati.

Parniki namreč la potredko vsamejo avstrijske in nemške pošte, lahko se pa tudi ugodi, da bodo ves promet popolnoma vstavili.

Po brezličnem brzojavu se samore poslati le okrogle meste, po eto, na primer 100, 200, 300, 400, 500, 600 in tako dalje do deset tisoč kron. Za brzojavne stroške je najboljša, da se nam pošlje \$4 na vsak naslov; ako bode kraj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj, odzema pismi na primanjkljaj.

S tretjem na sedanje razmere, ako se voljva denarja večkrat izpremeniti, bomo od sedaj naprej do preklica, ako se bode cena kronam svila, medtem ko je denar na poti do nas, izplačali radi, ter s pošiljateljcem stopili pismeno v dogovor.

Denar po svilašni ceni bomo le tedaj odpeljali takaj naprej, ako bo pošiljatelj izrecno zahteval, da naj se denar odpelje tudi v slučaju, ako se cena kronam svila.

Kdor žel, da se izplačilo izvrši po brezličnem brzojavu, naj pripomni na denarjal nakaznico "pošlje naj se brzojavno".

prej pripoznala dežela, katere deale zelo spoštujemo.

Washington, D. C., 22. marca. V državnem departmentu je bilo lanes naznanjeno, da so Združene države v vseh oziirih pripoznale rusko provizorično vlado.

KAJ PRAVIJO NEMCI?

Berlin, Nemčija, 22. marca. — Z raznih bzojav in privatnih poročil je razvidno, da je angleška vlada zanetila rusko revolucijo. Iz stih virov se tudi poroča, da je mel pri osnovevanju nove ruske vlade precejšnjo besedo angleški ministriški predsednik Lloyd George.

Znano je, da so se v Londonu še par dni pred rusko revolucijo zelo bali, da bi po revoluciji pustili Rusi zaveznike na cedilo. Angleška vlada je storila vse kar je mogla, vda je storila vse kar je mogla, amo da je preprečila to katastrofo.

Nadalje se tudi čuje, da so prišla iz Londona navodila, kako naj se sestavi provizorično vlado.

Angleški in francoski poslanik v Petrogradu sta takoj pripoznala novo vlado.

Da bi Anglija še bolj privezala ruski narod nase, je zahtevala, naj se reforme v Rusiji izvrše šele po vojni. To je: ljudstvo naj pride šele po vojni do svojih pravic.

Nova ruska vlada ni tako demokratična kot bi kdo mislil.

Nova vlada je samo na videz demokratična, v resnici je pa ravno tako imperialistična kot je bila prejšnja. Najboljši dokaz za to je izjava zunanjega ministra, da Rusija ne bo prej popustila, dokler ne osvoji Dardanel.

Poljska "armada".

Amsterdam, Nizozemsko, 21. marca. — Nemško časopisje je dobilo poročilo, da se je na Poljskem že začela velika in splošno naborna kampanja.

Za rekrutacijo je semnajst glavnih uradov, 74 okrajih in nad 400 lokalnih uradov.

Poljski državni svet je izdal proklamocijo, v kateri poziva Poljake, naj vstopajo v armado.

Stavka v tovarni za zrakoplove.

Buffalo, N. Y., 22. marca. — Včeraj je zastavilo tukaj 200 uslužbencev Curtis Aeroplan Co. — Ljudje, ki so zastavljali, so bili večinoma vsi zaposleni v oddelku za kovinske dele. Tovarna ima zelo veliko naročil za mornarico in vlado. Štrajkari so prepričani, da jim bo družba morala zvišati plačo.

Poljska "armada".

Amsterdam, Nizozemsko, 21. marca. — Nemško časopisje je dobilo poročilo, da se je na Poljskem že začela velika in splošno naborna kampanja.

Za rekrutacijo je semnajst glavnih uradov, 74 okrajih in nad 400 lokalnih uradov.

Poljski državni svet je izdal proklamocijo, v kateri poziva Poljake, naj vstopajo v armado.

Denar se še vedno lahko pošilja v staro domovino, dokler ne bo vojna napovedana, toda sprejemajo ga le pod pogojem, da se vseh vojn v Evropi mogoče izplača z ramudo, ali pa povrnemo.

Priporočamo pa pošiljati po brezličnem brzojavu, ker take pošiljave ne morejo vstajati.

Parniki namreč la potredko vsamejo avstrijske in nemške pošte, lahko se pa tudi ugodi, da bodo ves promet popolnoma vstavili.

Po brezličnem brzojavu se samore poslati le okrogle meste, po eto, na primer 100, 200, 300, 400, 500, 600 in tako dalje do deset tisoč kron. Za brzojavne stroške je najboljša, da se nam pošlje \$4 na vsak naslov; ako bode kraj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj, odzema pismi na primanjkljaj.

S tretjem na sedanje razmere, ako se voljva denarja večkrat izpremeniti, bomo od sedaj naprej do preklica, ako se bode cena kronam svila, medtem ko je denar na poti do nas, izplačali radi, ter s pošiljateljcem stopili pismeno v dogovor.

Denar po svilašni ceni bomo le tedaj odpeljali takaj naprej, ako bo pošiljatelj izrecno zahteval, da naj se denar odpelje tudi v slučaju, ako se cena kronam svila.

Kdor žel, da se izplačilo izvrši po brezličnem brzojavu, naj pripomni na denarjal nakaznico "pošlje naj se brzojavno".

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK RAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
42 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Da celo leto valja list za Ameriko \$3.50
In Canada \$3.50
Da pol leta 2.00
Da četrt leta 1.50
Da šest let 6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenrednih nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisov in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovito pošilja po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje izdatke
naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"

42 Cortlandt St., New York City.

Telefon: 4687 Cortlandt

Vojna.

2. aprila se bo začelo posebno zasedanje kongresa. Sprva je bilo določeno, da se bo sestal kongres 16. aprila, toda predsedniku Wilsonu se zdi, da bi bilo to prepozno.

Dežela se pripravlja na vojno z Nemčijo. Mornarica je pripravljena in tudi vojaštvo je že na svojem mestu. Na suhem in na vodi. To že precej pomeni.

Nikdo naj ne prepričuje samega sebe, da ni situacija dovolj resna in da iz cele stvari ne bo ničesar.

Nekateri namreč še vedno mislijo, da hočejo Združene države Nemčijo oplasiti, da so bile s tem namenom prekinjene diplomatske zveze z Nemčijo in da je zato zapovedal predsednik oborožiti ameriške parnike, ki so namenjeni v Evropo.

Toda temu ni tako! — Združene države se hočejo res zaplesti v vojno z Nemčijo.

One ne bodo branile samo svoje obale, ampak bodo tudi napadale, če bo potreba.

Že zdaj se nekateri precej bavijo z idejo, da bi se poslalo v Evropo poseben ekspedicijski zbor. Če bo ta zbor resnično odposlan, oziroma, če se bo pridružil zaveznikom ali če bo operiral na svojo roko, zaenkrat še ni določeno.

Pri predvčeranjih kabinetnih seji so bili vsi člani kabineta za to, naj se skliče takoj kongres.

Gotovo bi šli še dalje, če bi razni sklepi ne spadali v področje kongresa.

Amerika se je pripravila.

Pripravlja se vsestransko in hitro. Iz zanesljivega vira je dospelo poročilo, da je že izdelala popoln program za nabavo armade, ki bo štela 3,000,000 mož.

Prejkomogoče naj se rekrutira petstotisoč mladenčev v starosti od 19 do 23 let.

Kakor hitro jih bo zbranih zadostno število, se jih bo pričelo vežbati.

Ti moške bodo zaeno z milicari in zveznimi vojakovi tvorili močno armado, ki se bo lahko zoperstavila, take mogočnemu sovražniku kot so Nemci.

Vlada ima za vojaške svrhe dovolj denarja. Ako bo naprimer kaj zmanjkalo, bo dovolil novi kongres.

Taka je torej situacija in — nič drugačna.

Vojna napoved pomeni resnično vojno, ne pa kako vojaško igro.

Obenem pomeni pa tudi podaljšanje onih strahovitosti in grozodejstev, vsled katerih je Evropa že čisto se stradala in upustošena.

Pomeni pa tudi neizmerno trpljenje večine prebivalstva, pomeni smrt neštetihih mladih in najkrepkejših ljudi.

Nevarnost vojne je postala tako velika, da je ni mogoče več odstraniti.

Zanesemo se pa še vedno na predsednika Wilsona kajti on nas je že v marsikateri stiski prijetno razočaral. Počakajmo do drugega aprila.

In do tega časa naj še vedno tli v nas iskrica upanja da bo predsednik Wilson vse tako odločil, da bo Združene države in ameriškemu narodu v korist, ne pa v škodo.

C. HARDING, GOVERNER PANAMSKEGA PREKOPA.

Dopisi.

Oakville, N. Y.

Na več pisemnih vprašanj hočem tu popisati, kako izhajamo na farmi. Farmar sem že dve leti. Prej sem bil 20 let premogar. Moram reči, da sem vedno bolj zadovoljen; privadil sem se že popolnoma in farmarski pridelniki so vedno dražji.

Zadnja letina se je prav dobro obnesla; bilo je vsega obilo v tem kraju. Od povsodi se je poročalo, da ni obrodil krompir. Tukaj pa je obrodil prav dobro; samo farmarji ga niso mnogo sadili. Ker se bolj pečujejo z živinorejo in mlekarstvom. Pretekli jeseni smo prodajali krompir še v zemlji po \$1 bušelj, sedaj pa po \$2 in še dražje.

Zdaj se je ustanovila organizacija za mleko; s tem smo veliko boljše. Prej smo dobili za mleko 95¢ za sto funtov, zdaj pa je najnižja cena \$2.

Tukaj je zelo obiljena dežela in okoli je mnogo velikih mest. Farme so vse stare in lepo obdelane. Z njimi kupujejo kot v starem kraju s kravami. Vsa do imajo prodaj kako farmo. Kadar jo proda, kupi precej drugo, samo da tak groš profita.

Naši predniki, t. j. začetniki teh farm, so bili zelo pridnih roki, ker so farme tako lepo uredili. Postavili so lepa poslopja in naredili veliko sadnih vrtoč, ki prav dobro rodijo skoro vsako leto. Le sad, da se za sadno drevje mnogo ne brigajo. Pustijo ga in ga ne čistijo, kar pa drevju zelo škoduje. Ne rodi potem več tako dobro, se hitreje postara in se posuši.

Na farmi je prav dobro in prijetno življenje. Imamo tudi zdravstven in ne trpimo pomanjkanja. Samo da ima človek pridne roke, la farmo obdeluje.

Delo na tukajšnjih farmah je drugačno kot pa v starem kraju. Tukaj se vse dela s stroji. Delo je mnogo hitreje od rok in bolj lahka.

Slovenski farmarji naj bi se pogosto oglašali po naših časopisih in bi poročali o svojem prebodu, da bi novi farmarji dobili več poguma. Pozdravi!

Pavel Pušljar.

Greensburg, Pa.

Po dolgoletni boleznici je tukaj prvi priključeni in zelo spoštovan rojak Josip Novak dne 19. sušca. Po poklicu je bil krojač.

Poročevalce.

Coketon, W. Va.

Rad bi opozoril rojake širom Amerike, da se varujejo, da se s katerim tako ne zgodi, kakor se je z mano.

Dne 12. februarja sem se napolnil iz Thomasa, W. Va., v Springfield, Ill. Ko sem despel v Toledo, Ohio, sem na postaji čakal na drugi vlak, pa se mi priključil en nepoznan potepuh hrvaške narodnosti ter me vabi in nagovarja, da bi šel z njim malo v mesto.

Rekel mi je, da bo šel tudi on na vlak, da se on tudi tja pelje kot jaz. Jaz se mu branim, da ne grem, pa me toliko časa vabi, da sem šel z njim. Pred menoj je bil en mož, katerega nisem videl niti postaji. Ko pridemo malo proč od

mesta, sta me z zvijačo osleparila. Ko me nista mogla drugače, je eden, ki je šel pred menoj, spustil \$10 na tla z namenom, da jih jaz pobrem; jaz pa jih nisem hotel pobrati. Potem jih pobere oni, ki me je dobil na postaji, ter mi prigovarja, da ga naj ne izdam, če je on pobral desetak. Kar se pokaže izza vogala dotični lopov, kateri je spustil desetak na tla. Kakor hitro pride do mene, me strogo opozori na svoj izgubljen denar. Pravi, da sem jaz našel in pobral ter mi pripoveduje, da je izgubil \$510 v kanadskem denarju in desetak. Potem pa zahteva od mene, da mu pokažem svojo denarnico in denar. Jaz se dolgo izgovarjam, da nimam ničesar njegovega. Ker pa še vedno trdi, da imam jaz njegov denar, mi izročim svojo denarnico v pregled. V denarnici sem imel svoj denar. Mislim, da imam poštenjaka pred seboj, pa sem se jako prenočil. Potem mi pregledujeta in prešteta moje denarje ter me še nadlegujeta, da imam še več denarja in še njegovega zraven. Jaz zagotavljam, da je to ves moj denar, kar ga imata v rokah. Tisti ki me je spjel s postaje, je hotel tudi vedeti, koliko denarja se nahaja pri meni. Ko sta doznala, da imata celo svoto v svojih rokah, sta prešla. Potem mi zavije en ameriški dolar v neke vrste papir, ki je podoben denarju, pravo svoto pa si stisne v svojo dlan, tisti dolar in papir mi potisne v denarnico in mi jo da nazaj. V času, ko držim svojo denarnico v roki, tisti, ki me je spjel s postaje, namočeno onemu, da ima celo stvar urejeno. Tisti, ki je vzel na tla desetak, poseže onemu v žep, izvleče ven oni desetak in potem mu zagrozi, da ga izroči policiji. Oni, ki je pobral desetak in ki je imel svoj denar, steče in drugi za njim. Nato sta mi izgnila izpred oči. Jaz se vrnem na postajo in pogledam v denarnico ter zapazim v njej samo oni dolar in pomarenen papir. Odnemla sta moj \$85.

Končno se enkrat opozarjam rojake širom Amerike na potova njih ter pozdravljam vse.

Josip Jankel.

Ekalaka, Mont.

(Mill Iron Ranch.)

V št. 41 Glas Naroda sem pisal dopis, katerega posledica je bila, da sem dobil več pisem od enjnih rojakov, ki bi radi sem prišli in vzeli homestead. Povem vam pa na tem mestu, da ste prepozno prišli na to idejo, zakaj tukaj sploh ni mogoče dobiti več homesteada, ker je že vse pobrano.

Preteklo leto je bilo odprto za vpisovanje in ob tej priliki so vzeli vse. Teh par vrstic naj služi v pojasnilo vsem onim, kateri so me prosili za pojasnilo v tem oziru. Kar se tiče drugih vprašanj, bom pisal drugič več. Naj mi oprostite rojaki, da jim na tem mestu odgovorjam, vsem ni bilo mogoče pisati hkrati, ker kot farmar nimam časa za to na razpolago.

Pozdrav vsem rojakom in rojankam, posebno pa onim, ki sličejo na ime "pecljar".

Tony Birtič.

Macedonski vstaši.

Makedonska zgodovina zadnjih dve desetletji je pisana s krvjo. To je zgodovina neprestanih bojov in uporov, strašnih bojov jetnikov, ki se borijo na življenje in smrt. V tej zgodovini so živeli očete, v njej živijo sinovi, v njej bodo matere vzgajale svoje otroke.

Zgodovina osvobodilnih bojov je bila najboljša učiteljica vseh; učila jih je samo eno življenjsko nalogo — osvoboditev domovine. Videli so, kako so se drugi balkanski narodi osvobodili izpod turške jarma; čutili pa so obenem, da se le oni sami še ne morejo veseliti življenja in svobode.

Kako strašno jih je morala peči ta zavest! In zato je bila tako velika njih ljubezen do domovine, ker jo je podžigal ogenj bridkosti, razočaranja in bolečin!

Leta 1895. se je Evropa zopet začela zanimati za Makedonijo. Takrat je izbruhnila prva makedonska vstaja, prva v dolgi vrsti vstaj. Vodil jo je vojvoda Kitančev, ki je leta in leta neumorno organiziral in oboroževal bolgarske čete.

Toda ni imel sreče — padel je v boju tudi sam.

Tako prva vstaja ni imela uspeha, kakor ga tudi prihodnje niso imele; kajti Makedonci niso bili nikdar edini pred seboj. Če bi se bili vzdignili vsi naenkrat kakor en mož, mogoče bi se jim bilo posrečilo otresti se turške jarma. Toda nikdar ni vstalo vse ljudstvo, vselej so se vzdignile le posamezne stranke.

Tri stranke četašev moramo ločiti v Makedoniji, ki pa niso bile zvezane med seboj, ampak so se celo z orožjem borile — druga zoper drugo.

Prva stranka je sandanistov, pristave Sandanskoga, ki je bil prej re — ietnšnice v Dubnici. Ta je zastopal načelo, da se mora Makedonija osvoboditi sama iz sebe, brez tuje pomoči. Bil je brezobziren, grozovit, toda energičen mož, ki je imel jasne cilje pred seboj. Njegova najzvestejša tovariša sta bila Panica in Černačev, preje rednik v bolgarski armadi.

Sarafov je vodil drugo stranko, ki je skušala Makedonijo osvoboditi s pomočjo Bolgarije. Sarafov je bil bolgarski nadporočnik in najbolj nadarjen izmed vseh četašev. Bil je izvrsten organizator, dober vojskovodja in izborni diplomat.

Kot zastopnik bolgarskega komiteja je obiskal Dunaj, Berlin, London in Rim in povsod prepričeval vplivne osebe o žalostnem in neznosnem položaju kristjanov v Makedoniji. Bil je celo v Vatikanu.

In najzlednejši evropski časopisi so pisali dolge članke o pogovorih s Sarafovom. Znameniti je bil tudi radi tega, ker je bil eden izmed prvih Bolgarov, ki so se zavzemali za skupen nastop Srbov in Bolgarov.

Kakor Bolgari, tako so namreč tudi Srbi v Makedoniji in Stari Srbiji organizirali svoje čete zoper Turke; deloma pa tudi zoper bolgarske četaše, ki so večkrat neusmiljeno pritiskali na srbske prebivalce. Prvo tako srbsko četo je oborožil in organiziral vojvoda Aleksij I. 1903.

Sarafov so se pridružili Davidov, Grujev, nekdanji pomorski častnik Saev, dalje Peter Tošev, Čakalarev, ki je bil prej uradnik pri statističnem uradu, gimnazijski profesor Garbanov, Lazarov in Krist Matov, ki je po smrti Lazarova stopil na čelo makedonskega gibanja.

In vsi ti izobraženi možje so se postavili na čelo četi, ki je gore in se borila za svobodo.

Ko se je začela vojna, je Lazarov bojen ležal v Sofiji. V žalosti in obupu, da ne bo mogel s svojimi tovariši iti v boj zoper kletega Turka, je sam končal svoje življenje. V testamentu so je v življenjskih besedah poslovlil od tovarišev, ki so tako srečni, da se morejo boriti za svobodo domovine.

Kako velika in občudovanja vredna je bila njegova ljubezen do nesrečne domovine!

Sarafov je vprizoril veliko vstajo I. 1903. Tedaj je bilo nasprotje med njimi in sandanisti — je toliko, da se slednji niso hoteli udeležiti boja. Zato je bila tudi vsa vstaja zastoj.

Sarafovski so se borili kakor levi, toda Turki so jih premagali. Vsek Bolgar se danes s pomembno miselnostjo vidi v junakov. Padli so za domovino, toda padli so — zmagovalci.

L. 1900. se je ustanovila tretja družba četašev ali komitadžijev (od besede komite — odbor četašev), ki so se imenovali vrhovisti. Vodil jih je pesnik Mihajlovski. Pridružilo se mu je mnogo višjih častnikov, kakor: general Čončev, polkovnik Jankov, Nikolev in drugi. To četo je podpirala Bolgarija in jo zalagala z denarjem in orožjem, dokler ji niso velevlasti prepovedale.

Vrhovisti so vprizorili I. 1902. vstajo, ki so jo na Turki hitro zadušili.

Ibat Tsosakibikeli — o — eta

To sta bili dve največji vstaji. Sledilo je še mnogo bojov in vstaj, ki pa niso bile toliko pomembne. Medtem pa se je vedno bolj večal razdor med strankami. In leta 1907. se je zgodilo nekaj strašnega.

Panica je prišel v Sofijo, kjer se je sestal s Sarafovom in Garbanovom. Pri slovesu so se sprili med seboj, in Panica je ustrelil oba.

To je padel najbolj žalosten dogodek v makedonski zgodovini.

In prišlo je leto 1908. Mladoturki so prišli na krmilo. Turčija je dobila ustavo; tudi Makedoniji se je obetala boljša bodočnost. Sandanski je sklenil s Mladoturki mir in se podal v Seres. Makedonci so se za silo pomirili in čakali. Toda čakali so zaman. Turčija tudi topot ni izpolnila obljub.

Novice iz Chicaga.

— Policaiz Thomas Gibson je bil vsled tatvine in ker je prejel ukradenko blago, odkazan kriminalnemu sodišču. Seznani se je z dvema klerkoma v nekem "Mail Order House", ki sta kradla revolverje ter jih dajala policajem, ki jih je dober kup prodajal. Skupilek so si potem bratovsko delili, dokler niso enega klerka zasledili, ki je nato vse priznal.

— Šest najemnikov iz hiše št. 830 Orleans St. se je preselilo, ker se boje, da bo hiša prej ali pozneje pognjena z dinamitom v zrak. Lastnik hiše, C. Cardinal, je dobil pismo, da naj plača "črni roki" \$1000 in najtja je določila zadnji termin, sicer pojde vse v zrak. Ker najemniki vedo, da policija proti "črni roki" ne more ničesar storiti, so se raje izselili. Cardinal pa sedaj niti zastoj ne more dobiti koga v stanovanje.

— Harry Smith je vjel — dasi nerad — revolverjevo kroglo v zobe. Napadla sta ga dva roparja, ki sta nastavila na njega revolverje in pregledala njegove žepke. Smith je dvignil roko, da bi roparja udaril, ta pa je medtem ustrelil. Krogla mu je odbila dva zoba, potem pa odletela v ramo. Roparja sta skočila nato v avtomobil in ušla. Smithu se pa sicer ni nič zgodilo, kakor da je prišel ob dva zoba.

— Na pričevanje Litvinke Ane Janikaitisove bo izgubil dr. Jožef Janikaitis svoj državljanski list, lahko se mu zgodi, da bo deportovan. Žena ga je zatežila, da je vzel drugi državljanski papir, dasi je bil sele konaj štiri leta v Združenih državah. Prišla sta leta 1908. z Litvinkega. On je dobil službo na pošti, zraven pa se učil. Vzela sta se, čez nekaj časa pa ji je rekel, da ne bo dobil diplome, če bodo vedeli, da je oženjen. Šla je torej od njega in on ji je dajal 50¢ na dan. Ker to za življenje ni zadostovalo, je šla delat v neko krojačnico in si prihranila \$700; ta denar ji je pa on vzel in ga poslal svojim staršem v stari kraj. Nato se je učila za bolnišni strožnico, da bi njemu kot zdravniku pomagala, a on je zopet rekel, da je v svojem uradu ne more imeti, ker hoče postati član zdravnik. Ko je hotela, da bi jo vzel zopet k sebi, ji je račun \$15 mesečno za hrano. Naposled jo je vrzel iz stanovanja. Iz maščevanja ga je potem naznanila oblastim, ki sedaj zadevo preiskujejo. Žena pravi, da bi rajše videla, da bi mu vzeli državljanstvo in ga poslali nazaj v Rusijo, da bi šel v zakope.

— France Kozel se je seznanil z dvema moškima, ki sta mu rekla, da imata \$4,000 pri sebi, pa bi si rada ogledala mesto. Obljubila sta mu \$1000, ako bi jih hoteli spremljati, toda dati jima je moral v zastavo \$180 v dokaz, da je pošten človek. Naenkrat pa je enega začela boleti glava, poslala sta Kozla — ki je bil res pravi kozel — v lekarno po neke priske. Ko se je Kozel vrnil, ni bilo o njegovih prijateljih ne duha, ne sluha, še manj pa o njegovih 180 dolarjih.

Pojdi in zdravi bolne.

320.000 bolnih je iskalo in našlo zdravlila pri Father Mollingerju, glasovitem duhovno-zdravniku v Pittsburgh, Pa.

NJEGOV GLASOVITI ZDRAVILNI ČAJ.

Father Mollingerjev zdravilni čaj je sestavljen iz najboljših, čvrstih, skorih, korenin, zrnov, listov, katera rastejo v vseh krajih sveta in vsako poedno zase ima izvrstno zdravilno moč.

Izkustvo dolgih let je naučilo tega blaženega duhovno-zdravnika, da ravna v prirodi rastoče zdravilne sestavine najuspešneje delujejo na človeški organizem, zato tudi ni nikdar pozabil predpisati svojim bolnikom, ki so bili trpeli na katerikoli bolezen, da uživajo ta čaj.

Ako trpite radi boleznij v želodcu, in dleha, čevah, mehurju, ako nimate te, ako ne hodite redno na stran, ako slab prebavate, ako imate glavobol, ako ste slab, vam bo Father Mollingerjev čaj gotovo pomagal, celo v slučajih, ko so vse druga sredstva odpovedala.

Ena velika skafija tega čaja, ki traja 6 mesecev za 1 dolar, 6 skafelj za 5 dolarjev, pošljemo kamorkoli.

Ako želite čaj preiskusiti, predno ga hočete naročiti, pošljite nam svoj zastan naslov in poslali vam bomo zastoj poskusajo.

Naslovite takole:

Mollinger Medicine Co.

2074 West Ohio St., Pittsburgh, Pa.

— Pred sodnikom Kerstenom so bili trije "zasebni bankirji" obsojeni vsled kršitve državnih bančnih zakonov. Dva pojeta na tri leta v kaznilnico v Joliet, eden pa na eno leto v okrajno ječo. Tri leta sta dobila brata James in Oliver Paisley, njun oče pa eno leto. Imeli so North Shore Savings banko na 5435 Broadway, pa so — kakor se navadno zgodi — bankrotirali. Premoženje znaša \$85,000, dolgovi so pa nabirali za \$500,000.

— Kar ne bodo pobrali ljudem za premož, jim bodo pobrali za led. Vsled silnega mraza je bila letos doba "letina" za led. Vendar nam pa že sedaj napovedujejo, da za bodo podražili, to pa zato, ker je dražji gasolin, dražja kurjava in dražje delo.

— Cene zelenjavam so zadnje dni tako poskočile, da so se celo trgovci temu čudili; kot vzrok navajajo slabo vreme v "Floridi". V tanošnjem vrtnarskem pasu je uničil baje letošnji silni mraz vse zelenjavo, in v Chicagi smo to najprvi občutili.

Zeleni poper, ki so ga prej prodajali "erate" za \$3.75, veja sedaj \$11. Tudi zelje je bilo v Floridi uničeno; edini, ki se je počel z njim, je imel škodo vsled mraza za \$150,000. In slabo vreme, pravi, v Floridi še vedno traja.

— Westbrook, podnačelnik čilasko polijeje, sprejema že poročila, koliko živih se nahajajo po posameznih preimkih in kaka je cena. Natančno poročilo je dobil iz prvega preimka; živil se nahaja tu za \$112,773.91.

Množine in cene so naslednje:

Ovčje meso: 10,845 funtov, 25¢ funt.

Telečje meso: 6,322 funtov, 28¢ funt.

Moka: 664,306 funtov, 6¢ funt.

Krompir: 107,005 funtov, 6¢ funt.

Surovo maslo: 12,186 funtov, 48¢ funt.

Jačja: 34,895 zabojev, 48¢ funt.

Sir: 9,776 funtov, 30¢ funt.

Sledkor: 81,624 funtov, 5¢ funt.

Zelenjave: 18,625 funtov, 15¢ funt.

Riz: 40,171 funtov, 10¢ funt.

Elevatorji so še vsi pranaopolnjeni, dasi so zadnje dni dale željeznice na razpolago več vozov.

— Odvetnik Sherwin, ki zastopa in "zagovarja" H. Kruga, trgovca s premožem, ki je obtožen, da je goljufal pri vagi, je hotel na porotnike vplivati s svojo "zvezdo". Pri vsaki priložnosti je odgnil sunkno, da se je videla zvezda. Bivši policijski načelnik je razdelil med svoje prijatelje več takih zvezd in tudi Sherwin je dobil eno. Državni pravdnik je pa prosil sodnika, da bi zagovorniku zvezdo odvzel. Sodnik je poklical policijskega seržanta, ki je poklical odvetnika na hodnik in mu zvezdo odvzel. Porotnike je potem sodnik pustil domov ter sklical druge, ki so o Sherwinovi zvezdi ni ničesar vedeli.

Iznanci se vračajo iz Sibirijske.

London, Anglija, 22. marca. — Neko poročilo iz Petrograda pravi, da so prišli iz Sibirijske prvi izgnanci. V Chiti so jih sprejeli z vojaško godbo. Med izgnance, ki so se vrnili, je bila tudi Marija Spiridonova, katero so nosili na rokah po mestnih ulicah.

Marija Spiridonova je hči ruskega generala. 1906 je vstrelila policijskega šefa Luchenowskija. Obsojena je bila na smrt, kaznen pa ji je bila spremenjena na dvajsetletno ječo. Ko je bila v ječi, sta jo dva policaja strašno mučili.

Enkrat ur sta jo suvala in gonila po celici; izruvala sta ji lase in jo žejala z gorčični cigareti. Obadva mučitelja sta bila pozneje umorjena.

Prosta vožnja za izgnance.

Petrograd, Rusija, 22. marca. — Ministrski svet je sklenil, da bodo izgnanci imeli prosto vožnjo po ruskih železnicah. Zunanemu ministru je bilo tudi naročeno, da plača vse vozne stroške onim, ki se hočejo vrniti iz tujih držav v Rusijo.

Zarota na Kubi.

Havana, Kuba, 22. marca. — Policija je prišla na sled zaroti, kako rečiti Gomeza iz ječe. V kruhu, katerega je prinesla neka žena za Gomeza, je policija našla kos papirja, ki je pojasnil vso zaroto. Tudi so bili izdelani načrti za nadaljevanje vstaje. Vsled tega je bilo aretiranih več voditeljev vstajev.

Iz bolgarsko-srbske zgodovine.

V "ernih gorah", starem zaveščenju srbske neodvisnosti, je pogl. Stefan Vojslav Bizantince nazval dol na jug, Bolgari so oklicali l. 1040. za carja Petra Deleana, vnuka Samuelevoga. A se ni prišel pravi čas. Deleana so oslepili domači mogotci, koncem leta 1041. je prenehala bolgarska vstaja, samo v nedostopnih gorah črnogorskih je branil hrabri Stefan prostost naroda in neodvisnost svojo. Posegli so v boj tudi mongolski Pečenezi in Kumanji, pomagali so Bolgarom, upor je sledil uporu, najstrašnejši po smrti Manuela, po l. 1180. V Srbiji vidimo že sto let preje kralja Mihaila, okoli l. 1120. pa nastopi župan iz Raše, Uroš, začetnik vladarske hiše (dinastije) slavni Nemanjičev. Sin njegov, Stefan I. Nemanja (1165—1195), je osvojil Srbijo bizantinske nadvlade in združil vse pokrajine razven Bosne v svoji roki kot dedno državo. Cesar v Carigradu, Izak II. Angelos, se je hotel poročiti s hčerjo ogrskega kralja Bela III. Treba je bilo denarja, dali naj bi ga Bolgari, reveži, ki sami niso imeli ničesar. Izbruhnila je gori omenjena vstaja, strašnejša nego katere druga prej. Na čelu upornikov sta bila brata Peter in Ivan Azen, pomagali so Srbi.

V cerkvi sv. Demetrija v Trnovem je priseglo ljudstvo v splošnem navdušenju boj Bizantincom. Petra so oklicali za carja Bolgarov in Grkov (l. 1186). Obenem so se osvobodili verskega vpliva carigradskega, imenovali so samostojnega nadškofa s sedežem v Trnovem. Izpocetka vstaja ni imela uspeha, a hrabra bolgarska roka se je kmalu zopet privadila sukanju orožja. Petrov brat Ivan ni je spletal venec zmag, za glavno mesto novega carstva je določil Trnovo.

Petra je umoril bolgarski plemeniti Ivan, tudi Ivana so umorili, sledil veliki sovražnik Grkov, Joannisa ali Kalojan, kakor ga navadno imenujejo, najmlajši rodovine Azenidov. Deset let je vladal, 1197—1207, zgodovina mu je nadelala ime Romajčetonos, morilec Romenjev ali Bizantincev. Že to ime ga znači. Bil je vojskovodja in politik, povsod velik. — Takrat so vladale na Srbskem žalostne razmere. Stefan I. se je odločil za vladanje, stopil je v samostan Studenica, ki ga je bil pozidal sam, imenovali so ga "memih Simeon". Dve leti pozneje, 1197, je šel na goro Atos, sezidal si je bil tam drugi samostan, Hilandar, tu je tudi umrl. Ni računal s starim slovanskim grehom, z neslogo, zapustil je vladno najstarejšemu sinu Stefanu II. (1159—1224), mlajšemu sinu, Vuku, pa dal staro Zeto, Črno Goro.

Vuk se je takoj dvignil proti bratu, Stefan se je obrnil na peča Inocencija III. naj mu pomaga. Znano je, da je to eden največjih papežev; poslušal se je prilike, poslal je Stefanu krono in ta se je imenoval odslej naprej: "kralj Srbske, Duklje, Travunije, Dalmacije in Iluma". Ogrski kralj Emerih se je vmešal v domače srbske boje in zasedel veliki del Srbije, a so ga kmalu pregnali. Ker so bili Bolgari na strani Stefana, so tudi proti njim nastopili Ogrji: Kalojan je hotel v teh burnih časih zagotoviti obstoj svoje države, treba je bilo, da bi ga potrdila kakva višja oblast. Osnil se je v Rim, ki je imel tedaj, po 4. križarski vojni, tudi v Carigradu veliko besedo. Dočim pa Balduin, cesar v Bizreu, ni hotel kljub temu ničesar slišati o Kalojanu, je poslal Inocencij v Trnovo kardinala Leona s kraljevim diplomom. 8. novembra 1204 je bilo kronanje, dan prej je dobil pa nadškof Vasilij naslov primasa (prvega vladarja) bolgarske cerkve. Balduin je Kalojan kaznoval za prejšnjo neprijaznost, potokel je njegovo vojsko, cesarja pa ujel, najbrže so ga umorili. Ni pa držal Kalojan obljub, ki jih je dal papežu, ravnotako tudi ne Stefan Nemanja, kajti dobil je leta 1222. krono tudi iz Bizance.

Kalojana je umoril Kuman Manastiras, najbrže na prigovarjanje cerkve same. Ta se je poročila z Borilom: njegova vladja je bila slaba, gremagal ga je sin Kalojanov, Ivan, ujel ga je in dal oslepiti. Ta Ivan Azen II. (1218—1241) je eden največjih bolgarskih carov. Misli je celo na Carigrad, ni se mu posrečilo, a osvojil je Odrin, Makedonijo in Albanijo, je do Drača. Za njegovo vladjo je cvetela obrt in trgovina, pro-

met je raste, odpril je meje države, sklepal kupčijske pogodbe, zlasti z Dubrovničani. Trnovo je bilo tedaj med najlepšimi mesti. Bolgarsko cerkev so priznali v Carigradu za samostojno, a Ivan je spoštoval tudi drugo prepričanje in pustil spošnavalec raznih ver čisto pri miru. Poleg Simeona je on najznamenitejši bolgarski car, bil je vladar Balkana. Tedanji Nemanjiči se niso mogli meriti z njim.

Kakor je propadlo prvo bolgarsko carstvo kmalu po smrti svojega največjega zastopnika, Simeona, tako tudi drugo, carstvo Azenidov, po smrti Ivana. Z Mihailom Azenom je izumrla slavna vladarska rodbina, l. 1257. Bolgarija je bila zopet brez gospodarja. Sledili so domači boji, prepričani, konec jim napravi leta 1280. Jurij Terterij, začetnik dinastije Terteridov; kumanskega pokolenja je bil. Največ vpliva nanj je imel kan (glavar) Tatarov, Nogaj. Izumrli so Terteridi l. 1323. Izvolili so tedaj bolgarski vojvode za carja Mihaila Šišmana, sina poglavarja mesta Bdin ali Vidin. Z njim začne vladati zadnja bolgarska dinastija. Že se je hotel polastiti Carigrada, tu se je moral obrniti proti Srbom.

Čitali smo napis v kapetici samostana Studenica, v srbskem svetišču. Jeklena volja, vstrajnost, brezobzirnost diši tedanjega Nemanjiča, Stefana Uroša II. Milutina (1281—1320). Hotel je združiti kraljestvo srbsko s cesarstvom bizantinskim, velika ideja, a opustiti jo je moral. Uprla se je tej nameri duhovščina in uprlo se je tudi ljudstvo. Središče balkanske politike je bila tedaj Srbija. Ker je pa tudi dinastija Šišmanidov stremila po prvenstvu, je moralo priti do resnega spora. Stefan Uroš III. Dečanski (1320—1331) se je bojeval najprej z ogrskim kraljem Karolom Robertom, ki je izročil Bosno rodbini Kotromaničev, takoj potem pa se je obrnil proti Bolgarom. 28. junija 1330 sta se udarila nasprotnika pri Velbužu (Džustendol, na poti iz Srbije v Bolgarijo). Bolgari niso bili kar nič pripravljeni, poraz je bil velik, car Mihail je padel. Vendar je dovolil Uroš Bolgarom novega carja, sina Mihailovega, Šišmana II., ki pa seveda ni bil nič drugega kakor orodje v rokah Uroševih.

Tako je postala Srbija prva država na Balkanu, moč Bolgarije je bila zlomljena. Šišmanu II. je sledil takoj prihodnjega leta Ivan Aleksander (1331—1365), nadei si je slavno ime Azen. V prijateljstvu je živel s Srbi, kjer je vladal tedaj največji srbski vladar, Stefan Dušan Silni (1331—1355). Hotel je združiti ves Balkan in ustanoviti Veliko Srbijo. Albanija mu je bila pokorna, bolgarski car je poslušal njegovo povelja, oholi Bizantinci so ga klicali na pomoč. Videli smo že, da se je dal leta 1346. kronati v Skoplju za "carja Srbov, Grkov, Bolgarov in Albancev", da je ločil srbsko cerkev od bizantinskega patriarha in podelil nadškofu Joannikiju čast patriarha.

K prejšnjim pridobitvam so prišli Epir, Akarnanija in Tesalija, pokrajine na severnem Grskem. Močna je bila Srbija tudi na znotraj, cvetela je obrt, kmetijstvo je bilo na visoki stopnji. Ljudstvo premožno, zadovoljno, gradili so ceste in mostove, pozidavali gradove in cerkve. Vsi historiki priznavajo, da ni država Dušanova v nobenem oziru zaostala za zapadno Evropo. Isto velja o Bolgariji. Kot krono dela svojega je izdal Dušan leta 1354. glasoviti svoj zakonik, ki nam kaže vladarja v najlepši luči. In vse to je moralo propasti v tako kratkem času! Srbija je bila tedaj na vrhuncu slave in moči. — Zadnjega celja pa Dušan ni dosegel, umrl je prej na vojnem potu. Cilj mu je bil Carigrad. "Z Dušnom so nesli slavo Srbije k pogrebu." Sin njegov, Stefan Uroš V. (1355—1367), je bil sicer jako dober in pobožen vladar pa ni bil. L. 1367. so ga umorili, on je zadnji rodovine Nemanjičev.

Po smrti Aleksandra Azena je začela razpadati Bolgarija in po smrti Uroša V. Srbija, obe ob istem času. Usoda je hotela tako, in usoda je hotela tudi, da je takrat prišel v Evropo sovražnik, hujski kot Arabci, hujski kot Bizantinci — prišli so Turki.

3: Katedrala sv. Izaka. — 4: Zimska palača v Petrogradu. — 5: gen. M. Aleksej. — 6: gen. Brusilov.

Celje in okolica.

Proske črtice. Sestavil A. Fekonja

Ob Savinji.

Vali igrajo...

Na gornjem koncu mestnega parka nahajamo dvojico kopalnic. Prvo je odločeno za ženske, s staničami, iz katerih lahko gredo tudi na prosto v reko; drugo, a malo dalje gori in bolj v senci, je namenjeno za moške in pripravljeno za kopanje samo v tekoči vodi. Obe kopalnici sta lasti I. Hausbauma. In tudi nasproti dolnji kopalnici, to je ob Savinje levi breg, vidimo naprave kopalnice, posebe I. Pallosa ženske kopalnice s staničami.

Te savinjske kopalnice so znane posebnost za Celje, ker se najcenejše, prijetne, pa tudi zdravilne, ki tudi uprav zato privabljajo mnogo tujcev, ne baš v malo korist in zabavo meščanom. Voda se segreje do 20 in celo 24 stopinj Reaumurja, in to zraven od solnčnih zarkov tudi od toplih vreleev, ki izvirajo uprav v strugi sami. Tako je Savinja tudi Celjanom veselje in ponos. Ves dan se hodijo i. domačini i. tuje bladi od poletne vročine; zvečer pa zlasti vidijo v reki glavo pri glavi tako, da se more reči:

"Pol Celja leži v vodi."

Cegnar.

Ako si o poletni vročini ohladiš si v srebropenečih valovih Savinje soparno telo, lahko si, ako hočeš, takoj namočiš še suho grlo. Nad kopalnišče za moške, imas namreč v gozdu hišo, takozvani "Waldhaus". K. Mathesa pivnico.

Ne stoji tu sicer "lipica", a vendar je "hladna senčica", pa "v senci miza kamena", in izprehajalec tu "v senci se skriva, ko solnce gorko po logu zasije nad bistro vodo" bistro vodo". A telesni užitek mu še tudi duševno oslaja prekrasni pogled skozi zeleno vejevje tjo preko reke bliščeče na prosto pisano polje, kjer "se šopiri evetna livada". Nad nami in okoli nas pa

solnce čez hribeček gre, plitvice žrgole.

M. Vilhar.

Ako ti pa, šetajočemu po mestnem parku in gori ob Savinji, bolj diši sladko vince, ki "izpod počevja zvirajo", tedaj pa še pojdi nekaj minut od pivnice naprej po kolovozu in tam najdeš "dolin"o evetlovo, v dolini studenček, namreč takozvani "lepi studenček".

To je neki kamenit spomenik (gimn. prof. J. G. Seidla), stoječ kraj potočja, a skozi kamen teče iz hriba umejno nstranvan vrelce čiste studenčnice, torej uprav "studenček pod skaljo"; ob studencu pa so nameščene klopi za ugoden počitek. Torej, studenček lepi, tudi jas

pri tebi počijem, se dobro hladim, se vode napijem.

Obalo.

Dolnje Savinjsko prodolje.

"Po sredi je dolinica..."

Vrnivši se k savinjskemu mostu ter po Laški cesti ob Savinji navzdol, pridemo skozi tesno ulico na Bregu. Dospetvi do zadnje hiše — pa glej krasne kotline ter divnih prizorov v nji in okoli nje! Z Voglajno združena Savinja sumi pod Starim gradom naprej proti jugu; ob desnem obrežju se vleče vznoja cesta po polju, a na levi strani drdžajo dolgi železni vozovi po vzvišeni progi čez travnik za goro. Zeleni, z ličnimi hiškami okrašeni holmei, vzdigujejo se višje in višje do gozdnatih hribov, nam sicer zapirajo daljni pogled: no tu pred nami čuj in glej, kako

na strme gore obrez voda bije, med kamnjem se nekdajnih zidov izi, in zgoraj tik oblakov je razsip. I. Arlič.

Posebno napravo pa imamo tukaj — kopalnišče "Diane". Kopalnišče "Diane" je last kopalnice zadrage "Diane", na katero čelu so nekateri celjski po izbor Slovencev. Zgradba sama je lična in lepa; ima 27 prostornih kabin, opravljenih takim napravam primerno. Voda Savinje pred kopalniščem je globoka 2 do 4 m, pa čista kakor kristal. — No, tedaj pa le:

Kdo s' upa, bodi oproda ali knez, v krnico potopiti se!... Schiller-Koseski.

Nadaljujeto po cesti naprej proti Laškemu, dospemo v četrt ure do gostilne, stoječe desno nad okrajno cesto, navadno nazvane pri "Grenadirju", pravo I. Jezerniku, kateri baje "toči nar boljše vinsko kapljico". No, ker baš "poleti vroče je", zato

hladi nas grozdja kri, in vinček nam prav dobro str. Ripšl.

Zopet četrta ure odtod mimo kamoloma na desni smo v soteski ob strni k reki napuščeni gori Vipoti; in še kratko četrta, pa stojimo na mestu, kjer "ob skali na bregu se voda peni". To je namreč skala, moleča visoko nad Savinjo, obrastla s travo in grmovjem, ločena od ostalega hriba, od katerega jo je osamila cesta tu skozi presekana ter okoli nje se vijoča. Celjski Nemei imenujejo to skalo "Jungfernsprung" ter pravijo, da bi to bila savinjska — Loreley.

To bil je skok čez skalni rob tja dol v Savino mokri grob!... Askere.

Od glavne doline se cepi mnogotero stranskih dolin in dolov in ta s dokaj ljubko podoba, re

kel bi skoro do bogatega značaja planinskega. Pa tako nahajamo tudi marsikatero mično okolico i. na tej i. na oni strani Savinje. Pri omenjenem "Grenadirju" drži preko Savinje most za pešce. Krenemo-li tukaj na levi breg reke, lahko se vrnemo tam ob vodi pod Starim gradom v mesto nazaj, ali pa se pod železniškim nasipom po malem ovinku napotimo gori za Gradom k razvalinam. Ali se pa niže pod tretjim prehodom pod železnico pri mlinu povzpemo na nekoliko strani 722 m visoki Pečevnik, odkoder moremo, prekoračivši sedlo debelega Tolsta 838 m nad morjem, ob južni rti dalje po gorskem hrbtu v kakih treh urah dospeti do cerkve Mater Božje v Svetini.

Pot po teh hribih je kaj lepa in mikavna ter samo od kraja na vrh in tupatam nekoliko utrudljiva; vendar mi sedaj ne pojdemo tja. Zakaj z vrhov, ki so zarastli z gozdnim drevjem, nimamo tako lahkega razgleda; sicer pa tudi le

Ako pa krenemo nasproti savinjskemu mostiču za "Grenadirjem" z okrajne ceste na desno po kolovozu, dospemo takoj v nizko, romantično drago, kjer se skoro nehoti spominjamo narodnih bajk o vilah, škrtaljih in drugih gozdnih duhovih. Pot gre zatem po lagoma na vrh in zopet navzdol skozi okolico Košnice ter levo stranee naposled po dolu nazaj na Laško cesto pri omenjeni skali. In zopet

čudno v meni gane se sree.

Toman.

Da, to je planinski svet. Amfiteatralno se vzdigujejo gora za goro, prerezane z mlinimi dolinami. Posamezne kmetije in hišice krasijo planoto in holmece. Radostno počiva oko na zelenih livadah; bistri studenci zabore z gor, in planinsko dete bistra Savinja hiti po mnogih ovinkih svoji sorodnici in posestirni sinji Savinje veselo nasproti.

Naprej do dežele, kjer Sava bobni, med brate, med sestre, med naše ljudi. Vilhar.

(Dalje prihodnjili).

Špijoni obsojeni.

Zvezni sodnik je večeraj obsodil Alberta O. Sanderja in Charlesa N. Wunnenberga na dve leti ječe in vsak mora plačati \$2500. Priznala sta, da sta poslala v inozemstvo špijone, da bi poročali nemški vladi angleške vojne tajnosti.

Me drugimi sta poslala v Anglijo George Vaux Bacon, da bi poizvedel za postaje za obrambo proti zrakoplovom in za kabel. Bacon se ima zahvaliti samo angleški vladi, da je še pri življenju. Angleške oblasti so ga vije in poslale v Ameriko.

Slovensko samostojno bolniško podporno društvo za Greater New York in okolico

edino postavno priznano slovensko društvo v Greater New Yorku, zboruje vsako četrto soboto zvečer v mesecu v "BEETHOVEN HALL", 210 iztočna 5. ulica blizu 3. Ave. v New Yorku in se prične točno ob 8. uri zvečer.

ODBOR:

Predsednik: ALOJZIJ SKRABAR, 424 E. 9th St., New York City, N. Y.
Podpredsednik: ALFRED JUDEZ, 63 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Tajnik: JOSIP POGAČNIK, 56 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Zapisnikar: JOHN GERJOVIČ, 328 Bond St., Brooklyn, N. Y.
Blagajnik: ANTON KOSIRNIK, 340 E. 5th St., New York, N. Y.

NADZORNI ODBOR:

LUDWIG BENEDIK, 2302 Catalpa Ave., Brooklyn, N. Y.
VINKO ZEVIK, 193 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y.
JOSIP ŠVAL, 216 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

DRUŠTVENI ZDRAVNIK:

Dr. HENRY U. ROBINSON, 301 E. 10th St., med Ave. A in B, New York, N. Y.

Importirane Franz Lubasove harmonike

so rasprodane. Imel bom zalogo zopet po končani vojni, ter se za pozneje rojakom priporočam. Kupujem, prodajam in popravljam stare rabljene harmonike po dogovoru; izdelujem nove KOVČKE po \$6.00 ter nove mehove od \$6.00 do \$10.00. Delo trpežno in sanesljivo.

Alois Skulj,

323 Epsilon Place.

Brooklyn, N. Y.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskarn v Ameriki. Pišite za cene vaše tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA

PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA

6119 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O.

Posebno poročilo Profesorja Doktor SLOAN.

S seboj je prinesel v Pittsburgh vse svoje čudovite stroje in aparate, ki se jih rabi pri zdravljenju možnih in ženskih bolnikov in tu bo nadaljeval svoje uspešne metode, ki jih rabi z velikim uspehom na glavnih klinikah v Evropi, poleg vsega tega pa ne bo računal niti za preiskavo in nasvete.

PROSTO PREISKANJE Z ELEKTRIČNIMI ŽARCI

Je na razpolago vsakemu bolniku, ki se oglasi v njegovem uradu. Doktor Sloan pravi: Predno se zamore koga zdraviti, je neobhodno potrebno, da se ga natančno preišče, ker ravnotako je potrebno zdravniku vedeti za pravo bolezen bolnika, kakor pa znati, kako zdraviti. To je torej, da pride in preiskani boste brezplačno ter sprejeli zdravniške nasvete; preiskalo se vam bo vodo, kri in žolčec, še celo rabilo se bo električne šarke. Potem boste prične zdravljenje (če se bolezen pronaide ozdravljivim) in zdravnik pore priščno, kako dolgo je potrebno zdraviti in koliko bo stalo.

Njegovi uradi so naj izmed najboljsh.

Tu boste videli čudovite stroje, potom katerih se večkrat doseže znatne uspehe, ki se jih ni doseglo po drugem načinu. Čutili se boste, kako vae na vas učinkujejo ti stroji in aparati.

Mnoga priznanja in uspehi

ima radi znanstvenega načina, ki ga pri vsakem bolniku uporabi. Nič ne upusti, kar zamore pomagati bolniku v najkrajšem času. Osebnost zdravljenja in popolno ugodnost se jamči bolnikom.

Ako ste bolni.

Pridite takoj, da vam ta izredni postopek, ki je bil zamore na vas narediti, povedati vam bo ako namreč kaj moremo. Ako ste se rabili vse druge pravice za zdravljenje vseh bolnih, ki jih je mogoče zdraviti. Njegova uporaba vsakovrstnih priprave je posledica vrhunčega znanja. Vse to je brez vsakega bolnika ali škode, ker zdravljenje je prijetno in ni potrebno grubi avtorizacija časa. Doktorjev namen je, da nihče ne trpi svoj težki prišljeni danar brez uspehov, torej po kratki uporabi njegovega načina ste na poti do popolnega zdravljenja.

Ali imate

navad v bolnici, kašar, bronhitis, nevred v lednici ali mehurju, reumatizem, bolna jetra, zaprtje, glavobol, nočilo kri, ture ali neurast, Otrplost, bolečina, chodanje ali sviranje, nevromi ali slabost. Kašar bolni bolni ali osumlji? Bolne pljučne bolezen ali Katari? Spolne bolezni, morda ali lešaji?

Vaša prilika.

Zdaj je vaše prilika, da obiščete velikega specialista, da vas preišče s X žarki popolnoma brezplačno. Nihdar prej se ni še našla taka prilika. Bolnikom, ki se radi nudi ženskam ali moškim v tem mestu. Svetujte nam, da ga takoj obiščete.

Prof. Doktor Sloan

na stalno nastanjen v Pittsburgh, Pa.
408 - 6th Avenue.

vogel Smithfield St.
Pittsburgh, Pa.

SLOVENSKO

podp. društvo

svete Barboro

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Izohrparirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URADNIKI:

Vrednik: F. S. TAUCHER, 674 Alway Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVIČ, box 647, Forest City, Pa.
Pomočnik tajnika: AVUGOST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Nagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Zaupnik: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2, box 111, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
Nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 95, Federal, Pa.
Nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kans.
Porotnik: FIJANČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
Porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse po
što direktno na glavnega tajnika in nikakor drugega. Denar naj se pa do
tjake edine potome pošilja, ekspresnih ali bančnih denarnih nakaznic, nika
kor pa ne potome privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovič, Farmers
& Miners National Bank, Forest City, Pa.
V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika
kake pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavn. tajnika, da
se samore napako popravi.

Vojniška republika zapo-
roških kozakov.

Češki spisal J. Perwolf.

Ostali manjši častniki vojniški
so bili: 1. dobitnik, ki je sklepeval
z bobnanjem 1. dan prosinca vsako
leto vojsko k običnemu posve-
tovanju; dobitnik je bil tudi poli-
cijski uradnik. — 2. vojniški pu-
škar, osrednji artilerije. — 3.
Tolmač, kakovi diplomati v po-
moč pisarja pri obravnavah z o-
kolnimi narodi: Poljaki, Molda-
vani, Grki, Tatarji in Turki. —
4. Kantarji (kantar, tatarska ba-
seda, pomeni mera), nadzornik
pri meri in vazi vsega trgovarja
na predmestju, kjer so morali
vsi tuji kupci plačati mito. — 5.
Oskrbniki, ki so pobirali brodnjo
na pri Dnjepru pri prevozi in iz
nikitinskega, kodakškega in samar-
skega okrožja. — 6. Ataman siče-
ne kole, učitelj v Siči pod nad-
zorništvom duhovna. — Končno
so bili vojniški stadijati, "družni-
ski atamani" — načelniki naselbin
oženjenih kozakov, a v vojaški
kanceliji pisarji, podpisarji, kan-
celaristi, podkancelaristi in mno-
go drugih kozakov, izurjenih v
pisavi. — Vsi ti častniki kakor
tudi vojniški tovariši, niso smeli
biti oženjeni (obaheni), noheni
ženski ni bilo dovoljeno prebivati
v tisti in zimevnicah (stepnih dvo-
rih).

Upravna pa Siči je bila popol-
noma republikanska. Vsi so si
bili tu enaki; noben starešina ni
imel ob času miru kakih predno-
stí pred tovariši, kateri so ga bili
zvolili, kateri so mu pa tudi mogli
čast odvzeti, videvši njegovo ne-
poslušnost ali nevednost. Ta
enakost se kaže tudi v vseh listi-
nah. Kateri so pošiljali tuji vla-
darjem, s katerimi niso samo ata-
mani obravnavali, temveč vsi Zapo-
rožci. "N. N., ataman kosovi
sodnik, pisar, asulni in mi atama-
ni vseh kurenov in vse tovaršstvo
kurenovo, nizova vojska zaporož-
ka", je bil navadni izraz v začel-
ku listine. Kurenovi tovariši so
jedli skupaj, kakor stari Spartanci,
imajoč občno posestvo; ata-
man, pisar, kuhar (kašvar) in
zakladnik so oskrbovali in kurenu
različna opravila njih se tika-
joča.

Siči je bila pribežališče vseh u-
pornikov in ubežnikov iz okolnih
dežel; tu je bil vsak brez izjeme
sprejet med tovarše ter zapisan
v kak kuren, ko je sprejel pravo-
slavno vero, prisegel poljskemu
kralju (pozneje ruskemu carju)
in zaporožski vojski ter se podvr-
gel dosti težki skušanji, ki bi do-
kazala njegovo urnost in neustra-
šenost (razum drugega je moral
plavati preko nevarnih Dnjepr-
vih vodopadov), potem so mu dali
drugo ime po njegovih duševnih
ali telesnih lastnostih, ali pa dru-
gih okoliščinah. (Čestokrat jako
čudno, n. pr.: Naljavjak, Ljagub,
Maogogreni, Ilori itd.).

Zaporoška vojska je imela tudi

časne člane, katerim so se dajali
posebni diplomati (kakor pri malte-
skih vitezhih); mnogo Poljakov,
Rusov in drugih tujcev, ki so ime-
li kakke zasluge o Zaporožju ali
pa so se drugače obnesli, so po-
stali taki člani; tako so bili: fra-
ncoski inženir Beauplan, ki je bi-
val v 17. stoletju v Zaporožju,
astronom (zvezdar) Euler, ruski
general Ušakov, Potemkin, Panin
in drugi.

Mnogi starešine in tovariši so
imeli posebne mlade gojence pri
sebi, takimenovali mladike
(novince). Tukaj je treba opom-
niti domnovanja nekaterih poljs-
kih historikov (zgodovinarjev),
ki zasluži, akoprim se ne da do-
kazati, vendar nekoliko oziroma.
Oni namreč mislijo, da se je osno-
valo zaporoško bratstvo, ki se je
tudi samo imenovalo vitežstvo (ly-
carstvo) v početku 16. stoletja po
prvih kozakiških vodjih, največ ro-
jenih Poljakih, po izgledu zapad-
nih vitežskih redov. Bilo je namreč
zavezano z obljubo tovaršstva
(societatis), vere (religionis), po-
kornosti, seveda le ob času vojne
(obediencie), brežbenstva (casti-
tatis); njih poklic je bil — boj
proti nevarcem; razum tega so
častili Zaporožci zlasti Marijo, ka-
kor zapadni vitežki redovi.

Širne stepe zaporoške so bile
na redko obljude; po nekoliko
pradavnih cestah "slajcih" so
jezdili kupci in čumaci (hlapei)
iz Krina v Ukrajino; iz Pereko-
pa je peljal murevski slajh v Liv-
no in Tulo; tukaj je bil tudi slajh
"trije bratje", ki so bili tukaj
vsled pripovedke od Tatarov po-
biti.

Oj vse polje samarsko je očrnelo.
v jasnih požarih pogorelo.
zgoreli niso le ob potoku Samarki
ob reki Soltanki
trije drobni trgovci,
trije zeleni grobovi;
zato niso ti zgoreli,
ker so ondri trije bratje rojeni,
kot golobje sivi postrebljeni
in pobiti počivali.

Tako poje o njih prekrasna na-
rodna duma.

Po stopi so se klatili kozaki in
divji Tatarji ter se pobijali in ro-
pali vse vprek; pa kozaki, imajo-
či boljše orožje in vojniške pri-
prave, so dokaj prekosili Tatarje.
Da bi prej izvedeli o kakem ta-
tarskem napadu, imeli so na me-
jah posebne stražnice — redute,
kjer je bilo nekoliko kozakov na
"beketu" (straži); pri vsaki pre-
duti so bili visoki drogovi s smol-
natimi sodi — figure. Kadar je
pretela nevarnost, bili so takoj za-
žigani ter zmagaj delajočih ljudje
in palankovi kozaki, opomnjeni s
tem posebnim brzojavom, so se
brez pripravi, da bi sprejeli vo-
vražnika. (To napravo rabijo Ru-
si še sedaj v kavkazskih krajnih).
Mogoče, da so te figure stale na
oblikih onih grških, ki se dvigajo v
jažni Rusiji.

Zaporoška cerkev je bila popol-
noma neodvisna od vsakršne
cerkvene oblasti. Duhovni so bili
večidel izvoljeni iz medgorekega
samostana, ki je stal nad Dnjepr-
rom do konca 18. stoletja. "Ne bo
naša božja cerkev odločena od
medgorskega samostana, dokler
bo v Dnjepru vode in naša zapo-
roška vojska", piše ataman Teo-
dor kijevskemu metropolitu Ge-
deonu leta 1686. Duhovni so ostali
v Siči samo nekoliko časa; če pa
so bili priljubljeni, mogli so tudi
dalje tukaj ostati. V 18. stoletju
je bila zaporoška cerkev po
vplivu močne Rusije že ožje zdru-
žena s kijevsko metropolitom, bilo
je na Zaporožju štirinajst cerkev,
izmed katerih je bila glavna v Si-
či, posvečena Mariji (Pokrov) in
en samarski samostan. Cerkvam
in duhovnom so dajali Zaporožci
najboljši del pridobitnega plena.
Zanimivo nam slika deljenje
plena narodna duma (pesem),
napišana "Povrat Samojla Ku-
ške" (iz šestnajstega stoletja):
"A srebro, zlato so na tri dele
razdelili: prvi del so vzeli, cer-
kvam podarili svetemu medgor-
skemu Spasu, trehmetrovskemu
samostanu in sveti sicevi Pokrovi
ga darovali, da bi za nje pri vsta-
vanju in leganju milostljivega
Boža prosili (namreč popi). A
drugi del so med seboj delili; a
tretji del so vzeli, v vrsto se po-
stavili, pili in se veselili, iz sedem-
pednih (namreč sedem peti dol-
gi) pušk streljali, da bi Samojla
Kusko po volji pozdravljali."

Sodba se je obravnavala spoš-
no ustmeno poleg starih običa-
jev; vse manjše pregreške je raz-
sojeval celi Koš (Sič) jako na-
tančno. Sodnik je izrekel sodbo,
ataman je potrdil in asul z dov-
bišem (bobnarjem) izvršil. Sodna
obravnavo je bila enolična in
kratka. Zatožence je bil zaprt,
starešine so izrekli na shodiš pol-
leg starega običaja obsojdo, ka-
tero je pisar zapisal v akte. Raz-
sodek (sentencijo) je izvrševal
dovbiš, bodisi že na shodu ali pa
očitno na trgu pri sramotnem ste-
bu in vislicah. Kazni so bile po
pregrešku različne: tepenje s pa-
lico, sramotni steber, izguba ka-
kega uda, vislice, ostrti kol, na ka-
tere so nabadali hudodelnike
itd.

Poljedelstvo se ni dokaj goji-
lo; največ se po vzhodnih palan-
kah; v zapadnih se je redila bolj
živina (posebno konji), glavni vir
zaporoškega bogastva. Ostalo so
se ti ukvarjali z ribištvo, lovom,
poseti pri ustju reke Konke v
Dnjepru, kjer so kraji, zaraščeni
z gostim bičevjem, in se je skr-
vali zverjad različnih plemen
(tudi bobri), potem tudi s čebelo-
rejo in vrtarstvom. Vsa zemlji-
šča so se delila vsako leto med
posamezne kurene.

Dohodki zaporoške vojske so
bili različni: stalno plačo in po-
trebno hrano sta dajali Poljaki in
Rusiji, po kateri je vsako leto
jezdila posebna deputacija; da-
vek od žitinskih pišav je bil pre-
cej izdaten (leta 1770. je bilo na
Zaporožju 371 krčen); potem je
bil davek oženjenih kozakov v
orelski, protovčanski, kodakški in
samarski palanki (po drugih ni
bilo vasi, temveč samo zimivniki
in hutori — veliki dvori — tova-
rišev); brodnina, pobirana od
dneprskih prevoznih; davek od
ribištva, lova in drugih prihod-
kov, ki so ga tudi neoznjeni ko-
zaki plačevali; plen in plača kaz-
novanih.

Glavno opravilo tovaršev pa je
bila vojna; če ni bila v Poljski ali
Rusiji, iskali so jo sami, napada-
joč sosedne dežele, ali pa so sto-
pili v službo pri drugih vladarjih.
Oženjeni, naseljeni kozaki so imeli
večja bremena; morali so da-
jati konje, živež in druge vojni-
ške potrebe ter morali sami ču-
vati Siči pri nenavzočnosti tova-
rišev.

Zaporoško trgovstvo je bilo
precej znamenito; v Krim in na
Turško so izvažali deželne pride-
ke, kožuhovalno in orožje, katero
so kupovali na Poljskem in Ru-
skem; iz Krina so dobivali raz-
lično robo in zlasti sol, katero so
privažali čumaki (hlapei) po su-
bena v Siči; iz male Rusije so do-
važali glavni živež po novami po-
sti skozi dneprsko vodopade. Na
Siči sami, ki je ležala na veliki
cesti iz Poljske v Krim, je cvetelo
živo trgovstvo; tatarske in ruske
ladje so dovažale tja po Dnjepru
gori različno blago.

Z malo Rusijo so bili Zaporožci
vedno spojeni s pošti kijevsko
in gluhovsko (prej baturgsko),
ki so oskrbovali vse dopise poljs-
ke vlade (pozneje tudi ruske),
katere sta jim izročevala hetman
maloruski in vojvoda kijevski.
Oblike in orožje sta bila na po-
hodni (poti) in pri delu drugačna,
slabša, ob času miru pa čestokrat
jako dragocena. Široke hlače
šaravare, po kroju azijskih šarvar,

so segale v usnjate, navadno rde-
če čevlje (čobote), vrhunj del. Ži-
vota je pokrival kaftan, svilnata
ali suknena suknja, bogato ozno-
rana ter opasana se s širokim svil-
natim pasom (pojasom). Često
pretkanji s zlatimi ali srebrnimi
nitkami. O slabem vremenu so o-
grinjali čez kaftan suknen plašč
(burko), svito s kapuco (kobena-
kom in prerezanimi rokavi (poljski
wyłoty), ki so se navadno za-
pajali zavezovali ter pokladali pod
kapuco. Glavo je krila čapka, bo-
disi kabardynka (vidrovka, tatar-
ski kabardavira), bodisi rdeča
suknena z opusko ali bobrovo vre-
čico, ali pa špičast usnjat klobuk
(kobur). Brado in glavo so Zapo-
rožci brili, puščajoc samo brke in
na temenu dolgo krotovico las —
čub, čuprino, katero so, ako je
bila dolga, spleтали ter za levo uho
ovijali (oseledec). Odtod se čisto
v pesmih imenujejo čubati (kita-
sti). "Jih je li zanesla metelica,
so li utonili oni v peklu, da ne vi-
dite čubavot, ni po lesih, ni po
stepah?" itd. Oponioma vredno je
tudi, da pripovedujejo letopisci o
rustem knezu Svetoslavju (v de-
setem stoletju), da je imel obruto
glavo in samo na strani se je vila
korotica las, ki je značila plemen-
iti rod. Malorusi še sedaj imenu-
jejo Velikorusi hollie (ostro-
glavce, češki chocholouš, nemški
Spitzkopf). Starešine so nosili,
posebno v poznejših časih, tudi
poljski krog, koutuš in župan.

Orožje Zaporožcev je bilo sam-
opal ali piškal (puška), v pesmih
večkrat imenovana sedempedna;
za pasom nož in dva samokresa
na veržicah; sablja in kopje (su-
lica). Na vojno so jemali vrh ka-
fana tudi žično srajco — sitko.
Topovi (harmati) so bili pri njih
v najboljšem stanju.

Ker je bil boj glavno rokodel-
stvo tovaršev, prizadevali so si
na vso moč urediti vojaštvo, s ka-
terim so se odlikovali znatno od
vseh okolnih narodov. Misel če-
škega zgodovinarja Františka Pa-
lackega, da je nastala zaporoška
republika, če ne po posnemaju,
vsaj po vplivu bojnih trum husi-
tskih, ki so se klatile po končnih
domačih bojih (namreč na Če-
skem) po vsem svetu, bojevala se
pogosto tudi v Poljski in Litvi, ni
dokaj verjetna, ako se ozero na
vojniško napravo kozakso, kakor
nam je popisuje samovidec Beau-
plan (iz sedemnajstega stoletja).
Kakor brž se je razglasilo po Siči,
da nastane vojna, so oživeli leni
tovariši; "košovi ataman, priko-
nivši se prej globoko vsem tova-
rišem, je dvignil ponosno glavo,
postal je neobmenjen diktator ee-
lega koša, ki je bil odslej držan
v največjem redu. Vsi kurenji so
bili razdeljeni v polke (vsak 1000
mož), katere so vodili pohodni
polkovniki, in vsak polk v deset
stotnj pod stotniki. Vojska je bi-
la sestavljena iz pehote, konji-
štva in topničarstva. Peš kozaki
so bili ob oklopi s starohu-
sijsko ograjo iz vozov (velikoru-
ski guljaj), razstavljeno na štiri
vogle. Če je prihrul kak sovražni
viriš, prevrnili so voze ter po-
zdravili neprijatelje z močnim
streljanjem; zapazivši pa ugodno
priliko, planili so na nje izza vo-
zove ograje, podpirani z obilnim
konjištvom. A kdo se je mogel
vstavljati besnemu naskoku hrab-
rih tovaršev, deročih z gromi-
vitim krikom: "Ejla, ha, ha, hu-
ra, ha, siči (sekaj), koli (kolji),
riž (reži) vraga!" nad bismar-
ske Tatarje in Turke, ali pa nad
pasje sinove Ljahe (Poljake) in
Moskale, kojih vojska je obstaja-
la večidel iz jezdnih polkov. —
S to uredbo so dosegli, četudi so
bili po številu mnogo slabši, ve-
like zmage, kakor naši stari bratje
husiti (tako imenovani po češkem
cerkvenem reformatorju Janu
Husu, ki je bil kot puntar proti
katoliški cerkvi obojen in na gr-
madi sežgan).

(Konec prihodnjije)

Memiri v Berlinu.

London, Anglija, 22. marca. —
Reuterjevi brzojavni agenciji so
sporočili iz Amsterdamu, da so na-
stali vsled pomanjkanja živil v
Berlinu resni memiri.

V Berlin je dospelo veliko voja-
kov, ki imajo natogo napraviti mir.
Baje se vrše slične demonstraci-
je in memiri tudi po drugih nem-
skih mestih.

POZOR ČITATELJI!
HIPNOTIZEMCena knjige je s poštnino 35c.
SLOVENSKE KNJIGARNA
P. O. Box 1611, New York, N. Y.

Širom Amerike

Austin, Minn. — Nočnega tele-
grafista v East Grand Forks, E.
Broeck-a, so zaprli radi tatvine;
pri njem so našli ključce, s kate-
rimi je lahko vsak kovčeg, in vsa-
ko torbo odprl. Obtožen je, da je
pokradel iz različnih kovčegov, do-
kder je bil v službi, stvari v vred-
nosti par sto dolarjev. Pri njem
so našli razne stvari: robece, ure,
čevlje, knjige, namizne prte, žen-
ske spodnje obleke itd. Tatvine
je takoj priznal in bil obsojen na
zapor, ki ne sme presegati 5 let.

— Čuden dogodek poročajo iz
townshipa Lausling. V borni ko-
čici je umrl 79 let stari J. Acker.
Kdaj je umrl, ni znano, moralo
je biti že nekaj dni pred tem,
ko je to pripovedoval njegov 40
let stari sin, ki ni prav pri razu-
mu. Sosedje so, ko so prišli v ko-
čico, ki meri 12x14 čevljev, našli
ležati truplo na tleh, obrnjeno k
peči; ena stran telesa je bila jako
opečena, oziroma je zgorela. Brž-
kone je pa gorel, ko je bil že mr-
tev. Tudi noge je imel opečene;
to se mu je pripetilo že pred ne-
koliko dne, ko je vtnaknil noge v
peč in zaspal.

Hibbing, Minn. — Proteste, da
bi se naše države vmešale v ev-
ropsko vojno, so poslali iz glavnega
stana I. W. W. organizacije
predsedniku Wilsonu.

Socialist Leo Luicki iz Dulutha
je rekel: "Ako ne bodo hoteli ru-
darji kopati rude, gospodujoči
razredi ne bodo imeli municije, da
bi streljali naše brate."

St. Paul, Minn. — Zdravniki v
mestni bolnišnici upajo, da ohrani-
jo 10letno Julijo Hostekovo pri
življenju. Povožila jo je lokomo-
tiva.

S tovaršice je pobirala ob pro-
gi premog; družina živi v naj-
večji revščini. Ravno je napolnila
vrečico, ko je hotela iti preko
proge, pri čemur se je njena nogra
zataknila med tratičnice na križi-
šču, da je ni mogla takoj izveči.
Istočasno je pa prišel prazen
stroj in jo povozil. Odrzati so ji
moral dno nogo.

Ko je našla policija 35letnega
J. Mikala mrtvega na verandi, se
je mislilo na umor. Lastneco hiše
in šest mož, ki so tam stanovali,
so zaprli. Koroner je pa po pre-
iskavi izjavil, da je vzrok smrti
akutni alkoholizem in krvavenje
pljuč. Nato so bili vsi izpuščeni
iz zapore.

Ely, Minn. — Družini Louis
Centa je umrl 7mesečni sinček
Elsa sožalje.

— Družina John Omersa je do-
bila krepkega sinčka.

Detroit, Mich. — 5 gasilec je
bilo ubitih in trije teko ranjeni
— eden iz teh bo brzkone umrl —
pri požaru, ki je izbruhnil v dveh
petnadstropnih trgovinah v sredi-
trgovskega okrožja, na Wood-
ward Ave.

Nekako 30 minut, ko je prišlo
goreti, se je sesul goreč les in
jeklo od treh nadstropij ter zaka-
pal ubite in ranjene. Dva gasil-
ca pa sta padla iz lestve iz tretje-
ga nadstropja in na cesto.

Madison, Wis. — Ako gre že
vse kvišku, potem davki, kakor
se samo ob sebi razume, ne smejo
zaostati, kajti gospodarstvo drža-
ve je tudi dražje in na to se tre-
ba ozirati. Na drugi strani se mo-
ra pa seveda zopet reči, da je
vrednost posestev tudi večja.

Vrednost vsega imetka v državi
Wisconsin, ki se more obdačiti,
znaša \$3,426,797,220, od kojega
je treba plačati \$47,423,868.42
davka.

Iron River, Mich. — Državni
pravdnik McDonough je izjavil,
da za slučaj, da postane po spo-
mladnih volitvah Iron River zo-
pet "moker", ne bo dovolil več
kot 6 salunov, to je enega za pet-
sto duš.

Sault St. Marie, Mich. — 40
vladnih uradnikov je ustanovila
unijo, da pridobi zboljšanje raz-
mer, in so prosili A. F. of L. za
čarter, da organizujejo unijo
vladnih uslužbenec. Pričakuje-
jo, da pristopi 90% uslužbenec
v mestu k uniji.

nasip in priletel ravno pred po-
ulični voz, ki ga je zagrabil in vle-
kel kakih 60 čevljev daleč. Ljud
je so z grozo gledali na ta prizor
in vsak je mislil, da bo deček pri-
šel mrtev izpod voza. Motorman
je, kakor hitro je mogel, ustavil
voz in ljudje so potegnili dečka
izpod voza. Bil je brez zavesti.
Nesli so ga hitro k bližnjemu
zdravniku, kjer je pa k analu pri-
šel k sebi. Razum nekoliko prask
se mu ni pripetilo ničesar. Zdrav-
nik mu je dal nanje male koščke
obliža, nakar je fantek je hitro
vprašal, če bo umrl. Ko mu je to
zdravnik zanikal in rekel, da gre
lahko domov, je samo še prosil:
"Mami pa nikar ne povejte!"

— Na Vliet in 16. cesti je zadel
avtomobil v voz poulične železni-
ce s tako silo, da je bil avtomobil
vržen proti neki hiši ter se skoro
popolnoma razbil. Štiri osebe so
bile več ali manj ranjene in so jih
prepeljali v bolnišnico.

— Dasi so železnice rekly, da
se položaj glede železniških to-
vorih zvozi zboljšuje, so vendar
naznanile zopet embargo za po-
šiljate žita v Chicago. Pravijo, da
so je nabralo zopet preveč vozov
na postajah za blago. Trgovci z
žitom stoje zopet pred krizo.

Manitowoc, Wis. — Nakladalec
Northwestern železnice so pustili
delo, ker jim železnica ni hotela
zvišati plače za 45c dnevno. Do-
sedaj so dobivali po \$1.85 dnev-
no, zahtevajo pa \$2.25.

Beloit, Wis. — Trije gasilci so
padli pri požaru, ki je izbruhnil
v Golden Eagle trgovini, vsled
dima v nezavest. Sedaj se jim je
pričelo obračati na bolje. Tudi na-
čelnik gasilec, pri katerem so se
bali, da dobi pljučnico, je izven
nevarnost.

Washington, D. C. — Sedaj, ko
je predsednik Wilson podpisal
prohibicijsko predlogo, bo zavla
dala tudi v distriktu Columbia
suša s prihodnjim novembrom.

Vsled neke eksplozije vnel se je
Oakdale premogokop pri Walsen-
burg, Colo. Trije premogarji bili
so v jami vjeti, rešilni oddelk si
je prizadeval na vso moč, da bi
rešil delavce, predno so se zadu-
šili. Enajst drugih premogarjev se
je še pravočasno rešilo.

Jamski delavci v Camp Bird,
Mine, Red Mountain okraj pri
Ouray, Colo. so vsled silnih snež-
nih zametov odrezani od vsakega
prometa. Plazovi so drveli na ce-
ste, ker so pa delavce pravočasno
posvarili, ni se pripetila nikaka
nesreča.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščen pobirati naro-
čnino za dnevnik "Glas Naroda". Naro-
čnina za "Glas Naroda" je: za celo leto
\$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrti leto
za \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo
za svoto, katero je prejel in jih roja-
kom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Louis Andolšek in
Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John
Germ, Frank Janesh in A. Kochevar.

Salida, Colo. in okolica: Louis
Costello.

Somerset, Colo.: Math. Karnely.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Aurora, Ill.: Martin Jurkas in Jer-
nej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Bilsh
in Frank Jurjovec.

Depue, Ill. in okolica: A. Mežnarich.
Joliet, Ill.: Frank Baumlich, Anton
Bamlich, Frank Laurich, A. Oberstar
in John Zaletel.

La Salle, Ill.: Matija Komp.
Livingston, Ill.: Mih. Citar.

Nokomis, Ill. in okolica: Math.
Galashek.

North Chicago, Ill. in okolica: Anton
Kobal in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Waukegan, Ill. in okolica: Math.
Ogrin in Frank Petkovšek.

Cherokee, Kans.: Frank Bežisnik.
Kolumbus, Kans.: Joe Knaefic.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Rok
Firm in Frank Kerne.

Kansas

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: **MIHAEL ROVANŠEK**, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: **LOUIS BALANT**, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: **JOSEPH PISHLER**, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: **GEO. L. BROZICH**, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: **LOUIS CASTELLO**, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
EDWARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni odbor:

UDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio
RANK SKRABEC, Stk. Yds. Station EFD, Box 17, Denver, Colo.
RANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne priloge, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri tožbe pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode odzivalo.

Osnovna glasila "GLAS NARODA"

Juan Miseria.

(JANEZ NEVOLJA.)

— POVEST —

Španski spisatelj P. Luis Coloma.

III.

Po pravici je rekla Salamanka, da Marijanin oče ni nikoli maral za delo; njegova lanoba je rasla z leti in ljudje so mu dali zaradi tega imek "lenuh". Po poklicu je bil zidar; toda minili so meseci in meseci, ko ni privzignil ne ene opeke.

"V nedolgo delati", tako je rekel, "je greh, ker tako pravi cerkev; v ponedeljek se mora počivati od nedeljske zabave; torej je nesrečen dan; v sredo se teden deli; v petek je umrl naš Gospod Bog; v soboto je priprava za nedeljo; in za tisti dan, ki ostane, za četrtek, kdo pojde delati?"

Janez je bil kmečki delavec. Služil je dobro dnuo, od katere mu je še preostajalo, ker ni bil ravnan ter je zelo trezno in zmerno živel. Težko bi se dalo v njegovem stanu dobiti človeka, ki bi bil tako pošten, kakor on, in ki bi obenem tudi tako skromno o sebi mislil, in to je vselej znamenje nenavadno lepega srca; zakaj ni je večje zasluge, kakor se obnečuje kdo na drugih, kar sam ima, pa ne ve, da ima.

Starše mu je pobrala kužna bolezen, ki je razsajala na Španskem leta 1854; sirota je ostala sam in zapuščen na svetu. Kmalu potem ga je dobil v roke očetov bratranec, stric Parra; ta človek je bil hud pijanec, surov divjak. Otroku je moral pri njem neprestano delati in za vse trpljenje mu je vrzel surovina zvečer košček kruha, ki ga ubogi deček nikoli ni okusil, da ga ne bi bil premočil s solzami. Tako je bila beda edina učiteljica te uboge sirote. Dasi ga je vse zaničevalo, je vendar pokazal, kako plemenita je njegova duša, ki se pri vsem hudem ni pokvarila, ampak je umela povziti tisto grenkobo, ki jo zmalj drugič le svetniki tako prenehati, da jim srea ne razjedla grenak srd. Ker mu pa ni nikoli nihče z najmanjšo besedico izkazal ljubezni ali tolažbe, je polagoma postal sam zase in zakrit, in to je varovalo plemenita in lepa čustva njegovega srca, tako kakor varuje trnje rožno cvetjico. Kadar je bil na samem, je rad prepeval pesem, ki jo je njegovi okorni pevski umetnosti vdihnili zapuščenost:

Ne očeta, ne matere nimam,
nikdo se ne spomni name,
še stopim pa tja na grobišče,
še muhe od mene beže!

In ker morda vsem pregreham vrata odpira, je neprestano pijančeval in je ubogi hčer, ki je sluzila vsakdanji kruh s pranjem in

šivanjem, v povračilo za njen trud neumljeno strahoval. Držalo ga je, da misli hči vzeti Janeza Nevolja, poštenega delavca, ki je dobil svoj žalostni priimek od bede, v kateri je preživel otroška leta.

Ta popolna osamljenost je vtisnilanjegovemu značaju dve značilni lastnosti. Prvič je silno hrepenel po človeku, ki bi ga ljubil; zakaj nikoli ni našel sreče, ki bi se z njegovim skladalo, nikdar ne oči, ki bi se jokale, kadar so jokale njegove. Dalje ni bil on prav nič poučen o verskih naukih, ki jih drugače otrokom vsepijo katoliške matere. Njegovo od narave dobro srce je Boga slutilo; a njegov razum, neizobražen in oslepljen od nevednosti, ga ni vedel z Njim.

Marijanina ljubezen je pomirila njegovo ljubezni željo sree; njegov um pa ni postal deležen verskih resnic. Kadar se je spomnil, kaj je kot otrok pretrpel; ko je čutil kaj sedaj trpi, in ko je mislil, kaj ga še čaka v prihodnosti, tedaj se je vprašal, kakšna je pravičnost onega Boga, ki ga je slisal imenovati dobrega in usmiljenega, in čutil je v svojem srcu, da mu ugaša tista iskrice vere, ki je človeku priložena. Vendar je bila pri njem nevednost tega kriva, dočim je pri veliki večini temu kriv napuh.

Ta lepa duša je bila skrita pod ono roboto skorjo, ki je lastna ljudem najrevnejših stanov. Kakor tovariši njegove vrste, je bil tudi on okornega, neotesanega vedenja in prepojen z onimi krivimi nauki, ki so jih segali tiste čase na Španskem revolucionarji da izpodkopljejo oltar in prestol, ti so mu tudi zaprli pot do vsega pouka ter do vseh zapovedi in svetov, ki imajo z vero kaj posla. Gospod Anton, domači kaplan, v čigar hiši je Marijana živala in prale, je rekel o njem tako-le:

"Janez? — Izvrstna zver!"

Kruto nasprotovanje, s katerim se je upiral Martin Lenuh močovit svoje hčere, ni bilo samo prazna muha; on je bil sebičen, star razuzdanec, ki se je bal, da pride v tuje roke tista kokoš, ki mu je nesla zlata jajca in pasla njegove razvade. Stari prekanje ne bi bil najraje videl, da bi ostalo dekle pri njem samsko, ali pa vzelo kakega človeka njegovega stana, ki bi prinesel v hišo nekaj blagostanja, katerega si je želel ne za svojo hčer, ampak sam zase.

Pravzaprav pa ti načrti Martina Lenuha niso bile prazne sanje. Salamankin stricnik Pepe López, ki so mu sosedje rekli Lopezinek, kakor so rekli njegovemu očetu Lopezin, se je kazal Marijani prijaznega, in stric Martin ni pogrešal pri njem nobene izmed tistih lastnosti, ki si jih je želel pri svojem zetju.

Njegov oče je dobil svoj pri-

imek tako-le. Ob neki priliki sta bila oba poklicana pred sodnika zaradi pričevanja; oče, ki je hotel veljati za izobraženega, se je predstavil sodniku s temi besedami:

"Gospod sodnik! naj izvoli vprašati, kar hoče, zaikat sam evangelij vam ne pove bolj po pravici, kakor gospod Lopez in sin."

"To tudi pričakujem, gospod Lopezin", mu odgovori sodnik, ki je bil šaljivec.

Včasih narišejo majhne podrobnosti značaj kakega človeka veliko boljše, kakor pa najbolj natančno in najbolj vestno opisovanje. Tabla, ki je kraljevala nad vhodom v delavnico strica Lopezina, je jasno razodevala vso omiko tega novodobnega naslednika svetnika Krišpina in Krišpina. Na dveh lesenih stebrih se je dvigala ta čudovita umetnina, na vrhu pa je pihal debel angel na grobnico trobento; a zastoj se je potil debelohleni orjak, da bi spravišil iz trobente, slabe krepost in junaštvo, kakšen glas na čast čevljarstva.

Na drugi tabli nad prvo sta bila narisana dva otroka, v katerih bi oni učenjaki, ki trdijo, da je človek iz opice, lahko našli dolgo zazeljeni primer za prehod iz opice v človeka; držala sta pozlačen trak, na katerem so visele črke s sledečimi napisom: Josip Lopez čevljarški umetnik.

To je bila živa slika Lopezinega značaja. Mož je bil pravi primer novodobnega človeka, ki je rojen kot vinar, pa bi rad veljal za groš; ko ga je pa izkušnja izučila, da čez vinar nikoli ne pride, je pa hotel, da naredi ta skok vsaj njegov sin, in ko ga je mislil vzgojiti za duhovnika, namesto da bi ga izučil za čevljarja. Lopezin se ni bil tiste vrste ljudi, ki so bili vzgojeni ali rojeni v oni brezbožni gonji, katere je pripravljala revolucija leta 1868. Bil je veren, in čvrst in spoštoval v duhovniku vzvišene časti njegovega stana, je videl v njem vsaj človeka, ki v družbi več velja kakor on; in zadovoljno je premišljal v svojih častilokomnih sanjah, da je od ministrantovske ga oblačila po do papeževske krona odprta pot in da je to pot že marsikdo prehodil. Razen tega pa se izmed vseh višjih služb se največje pride do cerkve; in zato je bila ta služba še edina, ki je bila za sina dosegljiva v njegovih razmerah; zakaj četudi je shajal brez posebnih težav, reven je bil vendarle. Poslal ga je torej v šole; odtodaj pa je šel s fantom vedno nazval. Zakaj dijak in prihodnji duhovnik Lopezinek se ni smel oblačiti tako, kakor Lopezinek, ki je letal po ulicah bosonog in lovil vrabce; zato je prosil očeta, da mu kupi povrniki. Ta obleka ga je pa povzdignila nad tovariše in je bila vsled tega izjemno usodna, ker sta se mu od tistega časa razrastle v srcu nečimernost in ošabnost, ki sta imeli v njem svoje korenine že od rojstva. Prvič, ki sta ga rodili ti dve lastnosti, je bil silno grenak za gospoda Lopezina.

S trudom si je oče toliko od ust pritrgal, da je mogel kupiti sinu celo obleko in pa kapico iz črnega žameta. Fant jo je oblekel prvič na veliki četrtlet in ravno sta imela tisti z očetom v cerkev. Ko pa je ta ves srečen ogledoval sina tako prazničenega in ga je mati, ki je bila takrat še živa, ljubeznivo gledala, je deček čemernopazil, da ima oče za praznično obleko zakrpano suknjo in ponošen klobuk ter je dejal:

"Jaz ne grem z očetom!"

"Otrok moj", vzkligne mati prestrašena, "kaj praviš?"

"Da ne grem z očetom."

"Pa zakaj ne?"

"Ker je preslabo oblečen."

Lopezina je zabolelo v srce. Brez besede je odšel iz sobe; zakaj nehalnost je mož, ki rani srce, v sinovih rokah pa je ta nož še strupen. Ta sin, zaradi katerega je nosil ponošen klobuk in zakrpano suknjo, ta sin mu je plačeval njegovo skrb s tem, da se ga je sramoval pred ljudmi!

Takrat ga je obšla pametna misel, da bi vrnil sina čevljarstvu, pri katerem bi bil fant moral sploh vedno ostati. Pa ravno ko bi imelo priti do tega, ga je sin znova premotil s svojo čudovito učenostjo. Ker je, kakor je mati ponosno pripovedovala, sin že polatinsko govoril, kakor duhoven pri maši.

Taki uspehi Lopezinkove bi-

stroumnosti so očeta osupnili; po-

časni je pozabil na prejšnjo nevo-

ljo in je začel verjeti, da ima ta

studenec modrosti prav, če se

sramuje njega, ubogega in neiz-

Naročite žganje in vino za bližajoče se praznike

od dobro znane trdke

BREMAN & OSGOOD

112 Fullerton Street, Pittsburgh, Pa.

Pišite po cenik, naročilni list in za-

lepke.

Pazite na naš veliki oglas v četrtkovni

Številki tega lista.

obraženega čevljarja; od sreče je

želel svojemu sinu ne več samo

bireta, ampak celo škofovske mi-

tre in se je naprej pehal in

trudil, da bi ga vzdrljal v zavodu.

Toda pri skušnjah se je sin slabo

izkazal in to je očeta končno

vedenarje privedlo do pravega spo-

znanja; sklenil je, da naj Lopezin-

nek zamenja knjige s kopitom in

pero s šilom. Pa je bilo že pre-

pozno in Lopezinek, ki bi se bil

šel s samim Salomonom pre-

rekat, se je temu odločno vstavil.

ker bi bila s tem ponižana njego-

va učenjaska čast in ker bi bil

izgubljen sloveč zagovornik. Oče

ga ni mogel pustiti brez dela in

zato je bil prisiljen, da ga je spravi-

ljal za cerkvenika k bližnji kape-

lici, kjer je bil sam že dlje časa

cerkveni ključar.

V svoji cerkveniški službi se je

Lopezinek tako potegnil, da je

svoje prizigal in ugasel kar brez

mažalnika. Toda njegova lena

narava se je bala vsakega dela.

Stara resnica je, da človeku ni

zi, kar mu je neprijetno in tež-

ko; to je vzrok, da izpriječee so-

vraži tujo čednost, ker dela nje-

govo lastno zlobo še bolj očitno.

in da brezvečne sovraži vero, ker

zahteva od njega lepega življe-

nja. In to je bilo tudi vzrok, da

je Lopezinka napolnilo nepre-

magljivo sovraštvo do vseh cer-

kvenih obredov. Ki so bili njemu

neznosni, ker je imel zaradi njih

veliko dela.

"Ta neumnost!" je rekel, ka-

dar je šel streč k maši. In vedno

bolj se je zagrizel. Začel je zabav-

ljati čez župnika, ki ga je svaril

in opominjal, in čez mašo, ki mu

je bila nadležna; nazadnje pa je

začel sovražiti vero, ker je maša

bistven del bogoslužja, in prekli-

zati Boga, čegar služabnik je bil

župnik.

Nekdaj so ga pokarali, ker je

vedno zasmehoval in razlagal

stvari, ki jih ni razumel. Trdno

je bil uverjen, da ima on prav,

ker mu je njegovo samoljublje ta-

ko narekovalo in jim je odgovo-

ril:

"Jaz da ne razumem? Jaz ne

vedneč! Nevedneč so tisti zagri-

zenci, ki bi nas najraje zamerj pi-

tali z lažmi."

Vsa modrost devetnajstletnega

Lopezinka je ticala v teh dveh

pravilih: Kar mi je nadležno, je

krivica in tega mi ni treba sto-

riti; česar ne razumem, je laž in

tega mi ni treba verjeti. Ošaben

in samoljuben nauk, ki je rodil

že toliko malovernih in toliko ne-

vernih; nauk, ki izvirja iz onega

groznega čedenja, ki je pri enih

strašno in pri drugih smešno, in

ki ga je moder mož imenoval:

oboževanje samega sebe.

REŠIMO SLOVENSKI NAROD

LAKOTE!

VABILO

na

SEDMO LETNO

maškarado

katero priredi

Millinery & Ladies Straw Hat Workers Union

postaja 24, 42, 43 & 45

v soboto, dne 31. marca 1917

v HARLEM RIVER CASINO,

127th St. & 2nd Ave.

Vstopnina 25c. za osebo.

Godba: Schiller's Union Double Band.

Dobitki za najboljše maske so:

Prvi dobitnik \$100.00

drugi dobitnik 50.00

in poleg tega več raznih manjših dobitkov.

Odbor za cenjenje mask:

Max Zuckermann, glavni tajnik,

Max Zalitzky, namestnik gl. tajnika,

Izidor Weinberg, tajnik postaje šte. 24,

Organizatorji: Nathan Spector, N. Schreiber, N. Schulman,

in Jos. Ferencik.

Marija Kompare in še dve drugi članici postaje

šte. 24.

Moje Sporočilo Nade

Od Starega Sivo-Lasaga Zdravnika.

DR. J. RUSSELL PRICE V SVOJEMU LABORATORIUMU

Sednite danes in pišite mi jasen list, poročajoč kakor čutite, kje Vas boli, in kar je vzrok, po Vašem mnenju, da čutite slabo, in jaz Vam bodem, z veseljem, dal vse navzete in pomoč—kakor mi je mogoče. Mojim znanjem medicine in mojem skusnjom od veliko let, jaz in z menom združeni zdravnik, pomagali smo tisočama trpečih mož in žensk. Mreče mi pisati popolnoma zaupno, kar je vse dopisavne zaupno.

OD ČEKA VELIKO SLOVENCEV TRPI

Jaz sem najhu, da tisoče Slovencev trpi od nadlogah želca in neprebave. Nekateri imajo plin na želcu, napuhnjeni so po jedi, bol in nemir v želcu, vrti in se v glavi; mnogi imajo čute bol, utrujenost, in hrbet in mišice so bolne; trpe od kostobole; jezik im je bel in slab okus v ustima; želodec je kisli; podgrigne in se hrana in bruha.

Drugi Slovenci in Slovenke trpe od privatnih bolezni, kakor sifilis, ali zatrupljena kri, kapavica, ali triper, nervoza, slabota in nemoč; zlorabi so veliko svetih zakonov narave. Drugi pa trpe od nadlogah mehurja, ledvic in jetra; bolezn jetra in zapeka.

Jaz sem izpisal jasno, priročno slovenskim izvirnim medicinsko knjigo ob različnih bolestinah in nadlogah. To vredno knjigo bom postal popolnoma zastoj vsakemu človeku, ali ženski, ki piše po isto. Potrebno je vsakomu te bolezni, našim popolnim, bržim in vsemnim metodama.

Ne mara, ako ste bili pri drugim zdravniku in oni so vzeli Vaš denar, a da Vam niso nič pomagali. Ne nehajte. Obrnite se na mene, oziroma Vaše bolezni. Jaz Vam bom dal mnenje ob Vaši nadlogi in, ako, po mojemu mnenju, zopet morete biti zdrav. Vsi navesti in informacije so popolnoma brezplačne. Ako mi pišete, k maši bote dognali, da želim biti Vaš prijatelj, in dobitnik, in vem, da bote priporočali Vašim prijateljem, da pride k meni, po navet in zdravniško postrežbo.

PIŠITE MI LIST

In popišite Vaše simptome, ali bolezen, in mi pošljite, tudi, ta kupon, da Vam morem poslati, zastoj moju knjigo.

DR. PRICE—S. 600, 9 So. Clinton Str., Chicago, Ill.
Prilagam pismo in popisujem nadloge svoje in bi mi ugajalo, da mi svetujete oziroma mojih nevoljah, pošljite mi, tudi, eno brezplačno knjigo.

Jaz se ne obvelujem plačati kakšne stroške, niti se obvelujem kupiti medicine, ali se pa zdraviti.

IME _____ ULICA IN ŠTEVILKA ali R. F. D. _____

MESTO _____ DRŽAVA _____

DOSTOJEVSKI:

Mladenich

Za GLAS NARODA J. T.

16

(Nadaljevanje).

— Gospod, ali hočete vstreti moji želji? — me je vprašal mladi knez uljudno.

— Kaj želite? — sem rekel ježno.

— Ali se hočete peljati z menoj v moje stanovanje?

— Po kaj?

— Pokazal vam bom prepis pisma, katerega sem pisal Versilovu in odgovor, ki sem ga dobil nanj.

— Zakaj ne? — Jaz imam navado, da se o vsaki stvari dobro pripravi.

— Počakaj mladenič, — je rekel stari knez in me odvedel v spalnico.

Ko sva bila sama, je rekel:

— Ti ne veš, prijatelj, kako sem vesel. — Čakaj, o vsem tem in še o marsikateri drugi stvari se bova potem pomenila. — Na, tu imam dvoje pism. — Prvo je zanj; drugo je za banko. — Na, vzemi in dobro spravi.

Jaz sem pismi začuden ogledoval.

— Presneto, kako ste zviti — sem rekel. — Mislite, da ne vem, kaj vam je padlo v glavo. — Vse to ste dobro preučevali in mene določili, da naj vse izvršim.

— Ne, ne fant — je odvrnil. — Motiš se. — Zelo se motiš. — To sta dve zelo važni stvari.

Jaz sem se zamislil.

On je stopil k meni, položil mi je obe roki na glavo in začel govoriti:

— Moj ljubi mladenič! — Blagoslovim tebe in tvojo usodo. Bodimo vedno tako dobrega srea kot si bil ti danes.... Ljubim, vedno lepoto v vseh njenih različnih oblikah....

Svojega govora ni mogel končati. — Nekoliko se je sklonil in zjokal.

In pripoznati moram, da je šlo tudi meni na jok.

Slednjič sem ga objel in ga poljubil.

Knez Serjoša Petrovič Sokolski me je povabil v lepo kočijo in me odvedel v svoje stanovanje.

Imel je krasno stnovanje. Tako lepo je bilo v njegovi hiši, da me je bilo skoraj sram, ker sem bil tako slabo oblečen.

— Pomislite — sem rekel, ker nisem mogel drugega povedati — jaz skoraj celo noč nisem nič spal. — Celu noč sem prečel ob ne ki samomortilki.

— Kaj pravite? — se je začudil.

— Jaz sem mu povedal vse, kar sem doživel prejšnjo noč.

Povedal sem mu tudi vsebino pisma, ki ga je pisala samomortilka svoji materi.

Zdelo se mi je, da se on nič kaj ne zanima za celo zadevo.

— Dvobojeval se ne bom z vami — sem rekel slednjič. — ker nisem imel ničesar drugega povedati.

— Tako? Tako? — je rekel in me ni pogledal.

— Kaj pa pravzaprav mislite o meni? — Pa me že vsaj ne smatrate za strahopetneža?

— Seveda ne — je odvrnil knez in se nasmehnil. — Toda ta smeh je bil silno resen.

— Jaz prav dobro poznam Versilova — je nadaljeval. — Jaz ga razumem. — Vse, kar je storil, je storil iz svojega osebnega prepričanja.

— Da, tako je — sem pripomnil. — Nek človek, ki se piše Vasim, je rekel, da se je samo zastranega odpovedal vsej svoji dedščini, ker hoče zadobiti malo več upliva pri sodjudih. — Toda jaz prav dobro vem, da ni storil tega zastran ljudi.

— Zdi se mi, da sem nekoč že slišal o Vasimu — je odvrnil knez zamisljen.

— Na vsak način — sem odvrnil. — Saj ste ga gotovo videli v Lugi.

Zatem sva se spogledala. — In jaz sem se zdaj prepričan, da sem tedaj zardel.

Zopet sva oba utihnila.

Jaz sem v silni zadregi.

Sam ne vem, kaj mi je padlo v glavo, da sem pričel govoriti:

— Povejte mi knez, kaj mislite o meni, ko sem vas hotel pozvati na dvoboj zaradi čisto tujega človeka?

— Ne, morite se — je odvrnil.

— Zakaj bi se motil?

— Ta človek vam ni tuj.

— Kako ne?

— Če razalim očeta, je umrlo, da je tudi sin razaljen. — Ne, prijatelj, to ni smešno.

— Meni se pa zdi silno smešno. — Smešno iz raznih ozirov. — Največ zastran tega, ker se jaz imenujem Dolgoroki, ne pa Versilov. — Prosim vas pa, da govorite resnice.

— Več vam skoraj ne morem povedati kot sem vam že povedal.

— Meni, še ni dovolj jasno.

— Vi vendar ne čutite v sebi krvi svojega očeta. — Sicer se pa niti ne smete dvobojevati, ker še niste polnoletni.

Ko sva se tako pogovarjala, je vstopil služabnik in hotel nekaj povedati.

Knez je takoj pristopil k njemu in ga polislšno vprašal, kdo je. Služabnik je tako tiho odgovoril, da nisem jaz niti besedice slišal.

Zatem je zopet pristopil k meni rekoč:

— Oprostite mi za trenutek, prosim vas.

Zatem je odšel.

Jaz sem se začel izprehajati po sobi. — Premišljeval sem o vseh mogočih stvareh.

— Če se mi res ne posmehuje — sem mislil — mora biti zelo odkritosten.

Hodil sem po sobi in opazoval slike, viseče po stenah.

Slednjič sem se tudi tega naveličal.

Mnuta, ki jo je bil omenil knez, se je precej dolgo zavlekla. — Mnito je že več kot pol ure, pa ga še ni bilo nazaj.

Oblekel sem suknjo in se pokrtil. — Jezilo me je, da me knez tako zanemarija.

Iz sobe je vodilo dvoje vrat.

Izhoda sta bila zaprta in sta se nahajala drug poleg drugega na eninisti steni.

Ker sem bil pozabil, skozi katere vrata sva vstopila, sem odprl napačna vrata in stopil v malo sobico.

V sobi je bila samo miza in divan.

Na divanu je sedela moja sestra....

Ker ni bilo poleg nje nikogar, je skorajgotovo koga pričakovala.

Nisem imel dovolj časa, da bi se zbudil.

Zaslišal sem bil namreč knezov glas, ki je med vratmi, vodečimi v sprejemno sobo, govoril z nekim človekom.

Stopil sem v sprejemnico in zapri vrata za seboj.

Knez ni bil ničesar opazil.

Spominjam se, da je govoril nekaj o Ani Fedorovni. — Jaz sem bil preveč razburjen da bi ga poslušal.

Niti pozdravil ga nisem ko sem odšel iz sobe. — On je šel za menoj in še nekaj govoril, toda jaz ga nisem poslušal.

Ko sem stopil na cesto, sem se obrnil na levo in šel naprej, ne da bi vedel kam.

Naenkrat sem začutil na svoji rami roko.

Obrnil sem se in zapazil pred seboj sestro Lizo.

Smejala se je in veselo gledala.

— Prav, da si šel v to stran — je rekla. — Če ne, bi te ne dohotela.

— Tako hitro sem šla, da sem čisto zasopljena.

— Tako? — Zasopljena si?

— Da, hitro sem šla. — Skoraj tekla, samo da sem te dohitela.

— Liza, saj si bila vendar ti ona, katero sem videl.

— Kje?

— Pri knezu. — Pri knezu Sokolskem.

— Ne, to nisem bila jaz. — Ne, mene nisi videl.

Jaz sem umolknil. — Tudi ona je molčala. — Tako sva šla kakih deset korakov molče.

Naenkrat se je na na ves glas zasmejala in rekla

(Dolje prihodnjič)

Išče se 150 izkušenih premogarjev

na novo unijsko Atlas goč majno blizu Pittsburgh, Pa. Premog je 5 četver isok. Dela se vsaki dan in radi se elektricne svetilke. Plača po tont. Mi potrebujemo samo oženjene ljudi, kateri bi imeli boardarje. Imamo 50 novih hiš za oženjene ljudi. Oni, ki hočejo meti delo na Atlas majnu, naj pišejo ali pa pridejo na: **Male Svetilke, 1371 Park Building, Cor. Smithfield St. & 10th Ave., Pittsburgh, Pa.**

Listnica uredništva.

M. B., Bridgeport, Conn. — Druž. države imajo 101.151.000 prebivalcev; med temi so tudi ne-bržvljani, katerih je naj 33 milijonov. Brazilija ima 25 milijonov. Argentinja 7.121.822, Bolivija 2.67.925, Peru nad 4 milijone, Kuba 2.383.000 in Kanada 7 milijonov 200 tisoč 643.

V. M., McMechen, W. Va. — Pišite na: Auskults-Bureau vom toten Kreuze, Bern, Switzerland. Navedite vse podatke: kje je naadnje služil, kje je bil vjet itd. Seveda pisati morate nemški.

P. P., Milburn, N. Y. — Dotično poročilo smo posneli po angleških listih. Natančnejšega o tem ne vemo. Pišite na naslov: Ministry of Agriculture, Ottawa, Canada.

J. Dr., Spring Valley, Ill. — O em so pisali angleški listi. Nalova ne vemo.

L. St., Jerome, Ariz. — Najtežja kovina je ptiha. — Kaka je razlika med 3. ino avstrijske in ameriške železnice, nam ni znano. — Vsako četrto leto je pristopno leto. Zadnje je bilo 1916. Ako je na koncu 0, potem odpade pristopno leto; tedaj ne bo pristopno leto 1920, temveč 1924.

Želim izvedeti za svojega prijatelja **ANTONA MIKLAUŽ**, doma iz Velikih Vodenic pri Kostanjevici na Dolenjskem. Doimnevam, da je v Clevelandu, Ohio, ali okolici. Ako kdo rojakov ve za njegov naslov, prosim, da mi ga naznani, ali pa naj se sam javi na naslov: **Fr. Farar, 1026 Main St., La Salle, Ill.** (23-26-3)

Iščem svojega prijatelja **ANTONA BRNC**. Pred dvema letoma se je nahajal v Arrow, Pa., in zdaj pa ne vem, kje je. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — **Joe Celin, Box 25, Widen, W. Va.** (22-24-3)

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja **JOSIPA BOŽIČ** iz Dvora, fara Sv. Duh pri Krškem. Pred dvema letoma sva bila skupaj na Iselinu, Pa. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam javi. — **Tony Tomažin, Box 98, Wenden, W. Va.** (22-24-3)

Rada bi izvedela za svojega moža **FRANKA BUBAČ**, podomače Lozar iz Učakovce, fara Vinica. Zdal se nahaja nekje v okolici Pittsburgha. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam javi, ker je zanj zelo velike važnosti. — **Mary Bubač, 154 — 48. St., Pittsburgh, Pa.** (21-23-3)

HARMONIKE

bedel kakršnakoli vrsto harmonik in popravilam po najnižji ceni, a do to trpinke in manjstve. V popravilo harmonike vnašam polje, kar sem in od 18 let (vzaj) v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravilo harmonik imajo kakor vse druge harmonike. Kakšne harmonike popravim in vnašam tudi v mesto, toda le 5 to dnevno.

JOSEF VERNER,
1011 East 2nd St., Cleveland, Ohio.

NA PRODAJ

imam motor kolo Monarch, je še skoro nerabljeno, 10 konjskih sil in se lahko vozi od 5 do 75 milj na uro; ima novo svetilko za \$15. Katerega veselja, ima zdaj priliko, da ga poceni kupi za \$100, novo bi stalo \$300 in je model 1914. Pišite na:

John Ihlan,
R. 1, Turkey River, Iowa,
(22-23-3)

IŠČE SE

pri **Charecoal Iron Company** of America 75 drvarjev za delati Chemical drva po \$1.75 kladra. Dobre nove kempe in dober les. 10 milj iz Newberry, Luce Co., Mich. Kempe bodo odprte dne 1. aprila. Za podrobnosti vprašajte pri:

John Knaus,
c/o Camp 7, Newberry, Mich.
(14-3-34)

Iščem svojo sestro **FRANČISKO DOLENC**, doma iz Rovt pri Logatcu, in prijatelja **FRANK VRHOVEC**. Pred enim letom in pol sva bila skupaj v Monongah, W. Va. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za naslov katerega izmed teh, da ga mi naznani, ali naj se pa sama oglasi. — **Frank Dolenc, Box 633, Sykesville, Pa.** (21-23-3)

Dr. KOLER,
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je zdravnik, ki se ukvarja s krevnimi boleznimi. Specializirani so za krevne bolezni, ki jih povzročajo različni vzroki, kot so pomanjkanje krvi, pomanjkanje železa, pomanjkanje vitamina B12, pomanjkanje vitamina C, pomanjkanje vitamina E, pomanjkanje vitamina K, pomanjkanje vitamina A, pomanjkanje vitamina D, pomanjkanje vitamina F, pomanjkanje vitamina G, pomanjkanje vitamina H, pomanjkanje vitamina I, pomanjkanje vitamina J, pomanjkanje vitamina K, pomanjkanje vitamina L, pomanjkanje vitamina M, pomanjkanje vitamina N, pomanjkanje vitamina O, pomanjkanje vitamina P, pomanjkanje vitamina Q, pomanjkanje vitamina R, pomanjkanje vitamina S, pomanjkanje vitamina T, pomanjkanje vitamina U, pomanjkanje vitamina V, pomanjkanje vitamina W, pomanjkanje vitamina X, pomanjkanje vitamina Y, pomanjkanje vitamina Z, pomanjkanje vitamina AA, pomanjkanje vitamina AB, pomanjkanje vitamina AC, pomanjkanje vitamina AD, pomanjkanje vitamina AE, pomanjkanje vitamina AF, pomanjkanje vitamina AG, pomanjkanje vitamina AH, pomanjkanje vitamina AI, pomanjkanje vitamina AJ, pomanjkanje vitamina AK, pomanjkanje vitamina AL, pomanjkanje vitamina AM, pomanjkanje vitamina AN, pomanjkanje vitamina AO, pomanjkanje vitamina AP, pomanjkanje vitamina AQ, pomanjkanje vitamina AR, pomanjkanje vitamina AS, pomanjkanje vitamina AT, pomanjkanje vitamina AU, pomanjkanje vitamina AV, pomanjkanje vitamina AW, pomanjkanje vitamina AX, pomanjkanje vitamina AY, pomanjkanje vitamina AZ, pomanjkanje vitamina BA, pomanjkanje vitamina BB, pomanjkanje vitamina BC, pomanjkanje vitamina BD, pomanjkanje vitamina BE, pomanjkanje vitamina BF, pomanjkanje vitamina BG, pomanjkanje vitamina BH, pomanjkanje vitamina BI, pomanjkanje vitamina BJ, pomanjkanje vitamina BK, pomanjkanje vitamina BL, pomanjkanje vitamina BM, pomanjkanje vitamina BN, pomanjkanje vitamina BO, pomanjkanje vitamina BP, pomanjkanje vitamina BQ, pomanjkanje vitamina BR, pomanjkanje vitamina BS, pomanjkanje vitamina BT, pomanjkanje vitamina BU, pomanjkanje vitamina BV, pomanjkanje vitamina BW, pomanjkanje vitamina BX, pomanjkanje vitamina BY, pomanjkanje vitamina BZ, pomanjkanje vitamina CA, pomanjkanje vitamina CB, pomanjkanje vitamina CC, pomanjkanje vitamina CD, pomanjkanje vitamina CE, pomanjkanje vitamina CF, pomanjkanje vitamina CG, pomanjkanje vitamina CH, pomanjkanje vitamina CI, pomanjkanje vitamina CJ, pomanjkanje vitamina CK, pomanjkanje vitamina CL, pomanjkanje vitamina CM, pomanjkanje vitamina CN, pomanjkanje vitamina CO, pomanjkanje vitamina CP, pomanjkanje vitamina CQ, pomanjkanje vitamina CR, pomanjkanje vitamina CS, pomanjkanje vitamina CT, pomanjkanje vitamina CU, pomanjkanje vitamina CV, pomanjkanje vitamina CW, pomanjkanje vitamina CX, pomanjkanje vitamina CY, pomanjkanje vitamina CZ, pomanjkanje vitamina DA, pomanjkanje vitamina DB, pomanjkanje vitamina DC, pomanjkanje vitamina DD, pomanjkanje vitamina DE, pomanjkanje vitamina DF, pomanjkanje vitamina DG, pomanjkanje vitamina DH, pomanjkanje vitamina DI, pomanjkanje vitamina DJ, pomanjkanje vitamina DK, pomanjkanje vitamina DL, pomanjkanje vitamina DM, pomanjkanje vitamina DN, pomanjkanje vitamina DO, pomanjkanje vitamina DP, pomanjkanje vitamina DQ, pomanjkanje vitamina DR, pomanjkanje vitamina DS, pomanjkanje vitamina DT, pomanjkanje vitamina DU, pomanjkanje vitamina DV, pomanjkanje vitamina DW, pomanjkanje vitamina DX, pomanjkanje vitamina DY, pomanjkanje vitamina DZ, pomanjkanje vitamina EA, pomanjkanje vitamina EB, pomanjkanje vitamina EC, pomanjkanje vitamina ED, pomanjkanje vitamina EE, pomanjkanje vitamina EF, pomanjkanje vitamina EG, pomanjkanje vitamina EH, pomanjkanje vitamina EI, pomanjkanje vitamina EJ, pomanjkanje vitamina EK, pomanjkanje vitamina EL, pomanjkanje vitamina EM, pomanjkanje vitamina EN, pomanjkanje vitamina EO, pomanjkanje vitamina EP, pomanjkanje vitamina EQ, pomanjkanje vitamina ER, pomanjkanje vitamina ES, pomanjkanje vitamina ET, pomanjkanje vitamina EU, pomanjkanje vitamina EV, pomanjkanje vitamina EW, pomanjkanje vitamina EX, pomanjkanje vitamina EY, pomanjkanje vitamina EZ, pomanjkanje vitamina FA, pomanjkanje vitamina FB, pomanjkanje vitamina FC, pomanjkanje vitamina FD, pomanjkanje vitamina FE, pomanjkanje vitamina FF, pomanjkanje vitamina FG, pomanjkanje vitamina FH, pomanjkanje vitamina FI, pomanjkanje vitamina FJ, pomanjkanje vitamina FK, pomanjkanje vitamina FL, pomanjkanje vitamina FM, pomanjkanje vitamina FN, pomanjkanje vitamina FO, pomanjkanje vitamina FP, pomanjkanje vitamina FQ, pomanjkanje vitamina FR, pomanjkanje vitamina FS, pomanjkanje vitamina FT, pomanjkanje vitamina FU, pomanjkanje vitamina FV, pomanjkanje vitamina FW, pomanjkanje vitamina FX, pomanjkanje vitamina FY, pomanjkanje vitamina FZ, pomanjkanje vitamina GA, pomanjkanje vitamina GB, pomanjkanje vitamina GC, pomanjkanje vitamina GD, pomanjkanje vitamina GE, pomanjkanje vitamina GF, pomanjkanje vitamina GG, pomanjkanje vitamina GH, pomanjkanje vitamina GI, pomanjkanje vitamina GJ, pomanjkanje vitamina GK, pomanjkanje vitamina GL, pomanjkanje vitamina GM, pomanjkanje vitamina GN, pomanjkanje vitamina GO, pomanjkanje vitamina GP, pomanjkanje vitamina GQ, pomanjkanje vitamina GR, pomanjkanje vitamina GS, pomanjkanje vitamina GT, pomanjkanje vitamina GU, pomanjkanje vitamina GV, pomanjkanje vitamina GW, pomanjkanje vitamina GX, pomanjkanje vitamina GY, pomanjkanje vitamina GZ, pomanjkanje vitamina HA, pomanjkanje vitamina HB, pomanjkanje vitamina HC, pomanjkanje vitamina HD, pomanjkanje vitamina HE, pomanjkanje vitamina HF, pomanjkanje vitamina HG, pomanjkanje vitamina HH, pomanjkanje vitamina HI, pomanjkanje vitamina HJ, pomanjkanje vitamina HK, pomanjkanje vitamina HL, pomanjkanje vitamina HM, pomanjkanje vitamina HN, pomanjkanje vitamina HO, pomanjkanje vitamina HP, pomanjkanje vitamina HQ, pomanjkanje vitamina HR, pomanjkanje vitamina HS, pomanjkanje vitamina HT, pomanjkanje vitamina HU, pomanjkanje vitamina HV, pomanjkanje vitamina HW, pomanjkanje vitamina HX, pomanjkanje vitamina HY, pomanjkanje vitamina HZ, pomanjkanje vitamina IA, pomanjkanje vitamina IB, pomanjkanje vitamina IC, pomanjkanje vitamina ID, pomanjkanje vitamina IE, pomanjkanje vitamina IF, pomanjkanje vitamina IG, pomanjkanje vitamina IH, pomanjkanje vitamina II, pomanjkanje vitamina IJ, pomanjkanje vitamina IK, pomanjkanje vitamina IL, pomanjkanje vitamina IM, pomanjkanje vitamina IN, pomanjkanje vitamina IO, pomanjkanje vitamina IP, pomanjkanje vitamina IQ, pomanjkanje vitamina IR, pomanjkanje vitamina IS, pomanjkanje vitamina IT, pomanjkanje vitamina IU, pomanjkanje vitamina IV, pomanjkanje vitamina IW, pomanjkanje vitamina IX, pomanjkanje vitamina IY, pomanjkanje vitamina IZ, pomanjkanje vitamina JA, pomanjkanje vitamina JB, pomanjkanje vitamina JC, pomanjkanje vitamina JD, pomanjkanje vitamina JE, pomanjkanje vitamina JF, pomanjkanje vitamina JG, pomanjkanje vitamina JH, pomanjkanje vitamina JI, pomanjkanje vitamina JJ, pomanjkanje vitamina JK, pomanjkanje vitamina JL, pomanjkanje vitamina JM, pomanjkanje vitamina JN, pomanjkanje vitamina JO, pomanjkanje vitamina JP, pomanjkanje vitamina JQ, pomanjkanje vitamina JR, pomanjkanje vitamina JS, pomanjkanje vitamina JT, pomanjkanje vitamina JU, pomanjkanje vitamina JV, pomanjkanje vitamina JW, pomanjkanje vitamina JX, pomanjkanje vitamina JY, pomanjkanje vitamina JZ, pomanjkanje vitamina KA, pomanjkanje vitamina KB, pomanjkanje vitamina KC, pomanjkanje vitamina KD, pomanjkanje vitamina KE, pomanjkanje vitamina KF, pomanjkanje vitamina KG, pomanjkanje vitamina KH, pomanjkanje vitamina KI, pomanjkanje vitamina KJ, pomanjkanje vitamina KK, pomanjkanje vitamina KL, pomanjkanje vitamina KM, pomanjkanje vitamina KN, pomanjkanje vitamina KO, pomanjkanje vitamina KP, pomanjkanje vitamina KQ, pomanjkanje vitamina KR, pomanjkanje vitamina KS, pomanjkanje vitamina KT, pomanjkanje vitamina KU, pomanjkanje vitamina KV, pomanjkanje vitamina KW, pomanjkanje vitamina KX, pomanjkanje vitamina KY, pomanjkanje vitamina KZ, pomanjkanje vitamina LA, pomanjkanje vitamina LB, pomanjkanje vitamina LC, pomanjkanje vitamina LD, pomanjkanje vitamina LE, pomanjkanje vitamina LF, pomanjkanje vitamina LG, pomanjkanje vitamina LH, pomanjkanje vitamina LI, pomanjkanje vitamina LJ, pomanjkanje vitamina LK, pomanjkanje vitamina LL, pomanjkanje vitamina LM, pomanjkanje vitamina LN, pomanjkanje vitamina LO, pomanjkanje vitamina LP, pomanjkanje vitamina LQ, pomanjkanje vitamina LR, pomanjkanje vitamina LS, pomanjkanje vitamina LT, pomanjkanje vitamina LU, pomanjkanje vitamina LV, pomanjkanje vitamina LW, pomanjkanje vitamina LX, pomanjkanje vitamina LY, pomanjkanje vitamina LZ, pomanjkanje vitamina MA, pomanjkanje vitamina MB, pomanjkanje vitamina MC, pomanjkanje vitamina MD, pomanjkanje vitamina ME, pomanjkanje vitamina MF, pomanjkanje vitamina MG, pomanjkanje vitamina MH, pomanjkanje vitamina MI, pomanjkanje vitamina MJ, pomanjkanje vitamina MK, pomanjkanje vitamina ML, pomanjkanje vitamina MM, pomanjkanje vitamina MN, pomanjkanje vitamina MO, pomanjkanje vitamina MP, pomanjkanje vitamina MQ, pomanjkanje vitamina MR, pomanjkanje vitamina MS, pomanjkanje vitamina MT, pomanjkanje vitamina MU, pomanjkanje vitamina MV, pomanjkanje vitamina MW, pomanjkanje vitamina MX, pomanjkanje vitamina MY, pomanjkanje vitamina MZ, pomanjkanje vitamina NA, pomanjkanje vitamina NB, pomanjkanje vitamina NC, pomanjkanje vitamina ND, pomanjkanje vitamina NE, pomanjkanje vitamina NF, pomanjkanje vitamina NG, pomanjkanje vitamina NH, pomanjkanje vitamina NI, pomanjkanje vitamina NJ, pomanjkanje vitamina NK, pomanjkanje vitamina NL, pomanjkanje vitamina NM, pomanjkanje vitamina NN, pomanjkanje vitamina NO, pomanjkanje vitamina NP, pomanjkanje vitamina NQ, pomanjkanje vitamina NR, pomanjkanje vitamina NS, pomanjkanje vitamina NT, pomanjkanje vitamina NU, pomanjkanje vitamina NV, pomanjkanje vitamina NW, pomanjkanje vitamina NX, pomanjkanje vitamina NY, pomanjkanje vitamina NZ, pomanjkanje vitamina OA, pomanjkanje vitamina OB, pomanjkanje vitamina OC, pomanjkanje vitamina OD, pomanjkanje vitamina OE, pomanjkanje vitamina OF, pomanjkanje vitamina OG, pomanjkanje vitamina OH, pomanjkanje vitamina OI, pomanjkanje vitamina OJ, pomanjkanje vitamina OK, pomanjkanje vitamina OL, pomanjkanje vitamina OM, pomanjkanje vitamina ON, pomanjkanje vitamina OO, pomanjkanje vitamina OP, pomanjkanje vitamina OQ, pomanjkanje vitamina OR, pomanjkanje vitamina OS, pomanjkanje vitamina OT, pomanjkanje vitamina OU, pomanjkanje vitamina OV, pomanjkanje vitamina OW, pomanjkanje vitamina OX, pomanjkanje vitamina OY, pomanjkanje vitamina OZ, pomanjkanje vitamina PA, pomanjkanje vitamina PB, pomanjkanje vitamina PC, pomanjkanje vitamina PD, pomanjkanje vitamina PE, pomanjkanje vitamina PF, pomanjkanje vitamina PG, pomanjkanje vitamina PH, pomanjkanje vitamina PI, pomanjkanje vitamina PJ, pomanjkanje vitamina PK, pomanjkanje vitamina PL, pomanjkanje vitamina PM, pomanjkanje vitamina PN, pomanjkanje vitamina PO, pomanjkanje vitamina PP, pomanjkanje vitamina PQ, pomanjkanje vitamina PR, pomanjkanje vitamina PS, pomanjkanje vitamina PT, pomanjkanje vitamina PU, pomanjkanje vitamina PV, pomanjkanje vitamina PW, pomanjkanje vitamina PX, pomanjkanje vitamina PY, pomanjkanje vitamina PZ, pomanjkanje vitamina QA, pomanjkanje vitamina QB, pomanjkanje vitamina QC, pomanjkanje vitamina QD, pomanjkanje vitamina QE, pomanjkanje vitamina QF, pomanjkanje vitamina QG, pomanjkanje vitamina QH, pomanjkanje vitamina QI, pomanjkanje vitamina QJ, pomanjkanje vitamina QK, pomanjkanje vitamina QL, pomanjkanje vitamina QM, pomanjkanje vitamina QN, pomanjkanje vitamina QO, pomanjkanje vitamina QP, pomanjkanje vitamina QQ, pomanjkanje vitamina QR, pomanjkanje vitamina QS, pomanjkanje vitamina QT, pomanjkanje vitamina QU, pomanjkanje vitamina QV, pomanjkanje vitamina QW, pomanjkanje vitamina QX, pomanjkanje vitamina QY, pomanjkanje vitamina QZ, pomanjkanje vitamina RA, pomanjkanje vitamina RB, pomanjkanje vitamina RC, pomanjkanje vitamina RD, pomanjkanje vitamina RE, pomanjkanje vitamina RF, pomanjkanje vitamina RG, pomanjkanje vitamina RH, pomanjkanje vitamina RI, pomanjkanje vitamina RJ, pomanjkanje vitamina RK, pomanjkanje vitamina RL, pomanjkanje vitamina RM, pomanjkanje vitamina RN, pomanjkanje vitamina RO, pomanjkanje vitamina RP, pomanjkanje vitamina RQ, pomanjkanje vitamina RR, pomanjkanje vitamina RS, pomanjkanje vitamina RT, pomanjkanje vitamina RU, pomanjkanje vitamina RV, pomanjkanje vitamina RW, pomanjkanje vitamina RX, pomanjkanje vitamina RY, pomanjkanje vitamina RZ, pomanjkanje vitamina SA, pomanjkanje vitamina SB, pomanjkanje vitamina SC, pomanjkanje vitamina SD, pomanjkanje vitamina SE, pomanjkanje vitamina SF, pomanjkanje vitamina SG, pomanjkanje vitamina SH, pomanjkanje vitamina SI, pomanjkanje vitamina SJ, pomanjkanje vitamina SK, pomanjkanje vitamina SL, pomanjkanje vitamina SM, pomanjkanje vitamina SN, pomanjkanje vitamina SO, pomanjkanje vitamina SP, pomanjkanje vitamina SQ, pomanjkanje vitamina SR, pomanjkanje vitamina SS, pomanjkanje vitamina ST, pomanjkanje vitamina SU, pomanjkanje vitamina SV, pomanjkanje vitamina SW, pomanjkanje vitamina SX, pomanjkanje vitamina SY, pomanjkanje vitamina SZ, pomanjkanje vitamina TA, pomanjkanje vitamina TB, pomanjkanje vitamina TC, pomanjkanje vitamina TD, pomanjkanje vitamina TE, pomanjkanje vitamina TF, pomanjkanje vitamina TG, pomanjkanje vitamina TH, pomanjkanje vitamina TI, pomanjkanje vitamina TJ, pomanjkanje vitamina TK, pomanjkanje vitamina TL, pomanjkanje vitamina TM, pomanjkanje vitamina TN, pomanjkanje vitamina TO, pomanjkanje vitamina TP, pomanjkanje vitamina TQ, pomanjkanje vitamina TR, pomanjkanje vitamina TS, pomanjkanje vitamina TT, pomanjkanje vitamina TU, pomanjkanje vitamina TV, pomanjkanje vitamina TW, pomanjkanje vitamina TX, pomanjkanje vitamina TY, pomanjkanje vitamina TZ, pomanjkanje vitamina UA, pomanjkanje vitamina UB, pomanjkanje vitamina UC, pomanjkanje vitamina UD, pomanjkanje vitamina UE, pomanjkanje vitamina UF, pomanjkanje vitamina UG, pomanjkanje vitamina UH, pomanjkanje vitamina UI, pomanjkanje vitamina UJ, pomanjkanje vitamina UK, pomanjkanje vitamina UL, pomanjkanje vitamina UM, pomanjkanje vitamina UN, pomanjkanje vitamina UO, pomanjkanje vitamina UP, pomanjkanje vitamina UQ, pomanjkanje vitamina UR, pomanjkanje vitamina US, pomanjkanje vitamina UT, pomanjkanje vitamina UY, pomanjkanje vitamina UZ, pomanjkanje vitamina VA, pomanjkanje vitamina VB, pomanjkanje vitamina VC, pomanjkanje vitamina VD, pomanjkanje vitamina VE, pomanjkanje vitamina VF, pomanjkanje vitamina VG, pomanjkanje vitamina VH, pomanjkanje vitamina VI, pomanjkanje vitamina VJ, pomanjkanje vitamina VK, pomanjkanje vitamina VL, pomanjkanje vitamina VM, pomanjkanje vitamina VN, pomanjkanje vitamina VO, pomanjkanje vitamina VP, pomanjkanje vitamina VQ, pomanjkanje vitamina VR, pomanjkanje vitamina VS, pomanjkanje vitamina VT, pomanjkanje vitamina VU, pomanjkanje vitamina VV, pomanjkanje vitamina VW, pomanjkanje vitamina VX, pomanjkanje vitamina VY, pomanjkanje vitamina VZ, pomanjkanje vitamina WA, pomanjkanje vitamina WB, pomanjkanje vitamina WC, pomanjkanje vitamina WD, pomanjkanje vitamina WE, pomanjkanje vitamina WF, pomanjkanje vitamina WG, pomanjkanje vitamina WH, pomanjkanje vitamina WI, pomanjkanje vitamina WJ, pomanjkanje vitamina WK, pomanjkanje vitamina WL, pomanjkanje vitamina WM, pomanjkanje vitamina WN, pomanjkanje vitamina WO, pomanjkanje vitamina WP, pomanjkanje vitamina WQ, pomanjkanje vitamina WR, pomanjkanje vitamina WS, pomanjkanje vitamina WT, pomanjkanje vitamina WY, pomanjkanje vitamina WZ, pomanjkanje vitamina XA, pomanjkanje vitamina XB, pomanjkanje vitamina XC, pomanjkanje vitamina XD, pomanjkanje vitamina XE, pomanjkanje vitamina XF, pomanjkanje vitamina XG, pomanjkanje vitamina XH, pomanjkanje vitamina XI, pomanjkanje vitamina XJ, pomanjkanje vitamina XK, pomanjkanje vitamina XL, pomanjkanje vitamina XM, pomanjkanje vitamina XN, pomanjkanje vitamina XO, pomanjkanje vitamina XP, pomanjkanje vitamina XQ, pomanjkanje vitamina XR, pomanjkanje vitamina XS, pomanjkanje vitamina XT, pomanjkanje vitamina XU, pomanjkanje vitamina XV, pomanjkanje vitamina XW, pomanjkanje vitamina XX, pomanjkanje vitamina XY, pomanjkanje vitamina XZ, pomanjkanje vitamina YA, pomanjkanje vitamina YB, pomanjkanje vitamina YC, pomanjkanje vitamina YD, pomanjkanje vitamina YE, pomanjkanje vitamina YF, pomanjkanje vitamina YG, pomanjkanje vitamina YH, pomanjkanje vitamina YI, pomanjkanje vitamina YJ, pomanjkanje vitamina YK, pomanjkanje vitamina YL, pomanjkanje vitamina YM, pomanjkanje vitamina YN, pomanjkanje vitamina YO, pomanjkanje vitamina YP, pomanjkanje vitamina YQ, pomanjkanje vitamina YR, pomanjkanje vitamina YS, pomanjkanje vitamina YT, pomanjkanje vitamina YU, pomanjkanje vitamina YV, pomanjkanje vitamina YW, pomanjkanje vitamina YX, pomanjkanje vitamina YY, pomanjkanje vitamina YZ, pomanjkanje vitamina ZA, pomanjkanje vitamina ZB, pomanjkanje vitamina ZC, pomanjkanje vitamina ZD, pomanjkanje vitamina ZE, pomanjkanje vitamina ZF, pomanjkanje vitamina ZG, pomanjkanje vitamina ZH, pomanjkanje vitamina ZI, pomanjkanje vitamina ZJ, pomanjkanje vitamina ZK, pomanjkanje vitamina ZL, pomanjkanje vitamina ZM, pomanjkanje vitamina ZN, pomanjkanje vitamina ZO, pomanjkanje vitamina ZP, pomanjkanje vitamina ZQ, pomanjkanje vitamina ZR, pomanjkanje vitamina ZS, pomanjkanje vitamina ZT, pomanjkanje vitamina ZU, pomanjkanje vitamina ZV, pomanjkanje vitamina ZW, pomanjkanje vitamina ZX, pomanjkanje vitamina ZY, pomanjkanje vitamina ZZ.

NARAVNA VINA

Naravnega vina iz grozdja. Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal \$6.50, 27 do 28 gal \$15.50, 50 gal \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 gal \$14.50, 50 gal \$25. Lansko belo vino 27 do 28 gal \$14.50, 50 gal \$25, rdeče vino 27 do 28 gal \$12.50, 50 gal \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal \$12, 10 gal pa \$25. Pri omenjenih cenah je všteti tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.

S spoštovanjem
S. JACKŠE,
Box 161 St. Helena, Cal.

POZOR ROJAKI

iz najboljšega grozdja. Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal \$6.50, 27 do 28 gal \$15.50, 50 gal \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 gal \$14.50, 50 gal \$25. Lansko belo vino 27 do 28 gal \$14.50, 50 gal \$25, rdeče vino 27 do 28 gal \$12.50, 50 gal \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal \$12, 10 gal pa \$25. Pri omenjenih cenah je všteti tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.

S spoštovanjem
S. JACKŠE,
Box 161 St. Helena, Cal.

POZOR ROJAKI

iz najboljšega grozdja. Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal \$6.50, 27 do 28 gal \$15.50, 50 gal \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 gal \$14.50, 50 gal \$25. Lansko belo vino 27 do 28 gal \$14.50, 50 gal \$25, rdeče vino 27 do 28 gal \$12.50, 50 gal \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal \$12, 10 gal pa \$25. Pri omenjenih cenah je všteti tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.

S spoštovanjem
S. JACKŠE,
Box 161 St. Helena, Cal.

S spoštovanjem
S. JACKŠE,
Box 161 St. Helena, Cal.

S spoštovanjem
S. JACKŠE,
Box 161 St. Helena, Cal.

PROČ Z ROKAMI.

Ne verujte onim oglasom, ki pravijo, da se z raznovrstnim mazanjem ali obliži zamore pregnati revmatizem iz telesa.